

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

پیشنادهای الحاقی اولویت دار اتاق ایران جهت درج در لایحه برنامه هفتم توسعه (به تفکیک فصول لایحه برنامه هفتم توسعه)

تیر ماه ۱۴۰۲

مجموعه احکام پیشنهادی با نظرخواهی از مجموعه اعضا و واحدهای تابعه اتاق ایران نظیر کمیسیونهای تخصصی، تشکلهای و اتاقهای استانی، در مرکز پژوهشهای اتاق ایران تدوین شده است.

فهرست

۱	الحاقی به فصل ۱- رشد اقتصادی
۴	الحاقی به فصل ۲- اصلاح نظام بانکی و مهار تورم
۵	الحاقی به فصل ۳- اصلاح ساختار بودجه
۶	الحاقی به فصل ۴- اصلاح نظام مالیاتی
۷	الحاقی به فصل ۶- تأمین اجتماعی، سیاست های حمایتی و توزیع عادلانه در آمد
۸	الحاقی به فصل ۷- امنیت غذایی و ارتقای تولید محصولات کشاورزی
۱۰	الحاقی به فصل ۸- نظام مدیریت یکپارچه منابع آب
۱۲	الحاقی به فصل ۹- انرژی
۱۸	الحاقی به فصل ۱۰- طرح های کلان پیشران و زنجیره ارزش
۲۵	الحاقی به فصل ۱۱- توسعه مسکن
۲۸	الحاقی به فصل ۱۲- گذر (ترانزیت) و اقتصاد دریامحور
۲۹	الحاقی به فصل ۱۷- میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۳۰	الحاقی به فصل ۲۱- سیاست خارجی
۳۲	الحاقی به فصل ۲۴- تحول قضایی و حقوقی
۳۳	بسته حمایت از توسعه صادرات و تجارت

الحاقی به فصل ۱- رشد اقتصادی

دلایل توجیهی: قیمت گذاری طیف وسیعی از کالاها و خدمات توسط دولت (با این توجیه که سوبسیدهای گسترده ای به برخی صنایع داده می شود)، بدون توجه به هزینه های فزاینده تولید که در بسیاری موارد متاثر از جهش های ارزی، تحریمها، عدم ثبات قوانین و مقررات و ... است، در بسیاری موارد باعث کاهش سود و یا ضرر و زیان در بنگاههای اقتصادی شده، انگیزه سرمایه گذاری را کاهش داده و لاجرم به افت تولید و در برخی موارد به تعطیلی و ورشکستگی منجر می گردد؛ فلذا باید در بازار اصل بر عدم قیمت گذاری باشد. اما اگر در خصوص کالایی خاص مجبور به قیمت گذاری شد باید مابه التفاوت نرخ کالای قیمت گذاری شده با نرخ بازار را پرداخت کرده و یا از بدهیهای بنگاه به دولت کسر نماید.

پیشنهاد الحاقی:

قیمت گذاری محصولات و خدمات تولیدی کلیه بنگاههایی که سهام آنها در بازار بورس اوراق بهادار معامله می شود، بنگاههایی که کالاها و محصولات آنها در بورس کالا عرضه می شود و بنگاههایی که مالکیت آنها کاملاً خصوصی است، در طول برنامه ممنوع است.

تبصره ۱- دولت مکلف است برنامه اصلاح قیمت نهادههای تولیدی محصولات و خدمات فوق از جمله انرژی و خوراک را بر اساس اولویتهای تعیین شده در سند راهبرد (استراتژی) توسعه صنعتی و تقویت تولید داخلی در شش ماهه اول برنامه هفتم به تصویب هیأت وزیران برساند و اعلان عمومی کند.

تبصره ۲- حمایت دولت از تولید کالاهای فوق از طریق حمایت های قیمتی مانند تعیین کف قیمت، یا اعطای یارانه به نهادهها مانند اعطای وام یا انرژی ارزان قیمت، به جز اولویتهای تعیین شده در سند راهبرد توسعه صنعتی، ممنوع است.

دلایل توجیهی: صادرات در ذات خود یک فعالیت اقتصادی است، به این معنا که فعالان اقتصادی بخش خصوصی با توجه به میزان سوددهی و ریسک موجود، نسبت به سرمایه گذاری و توسعه فعالیت های صادراتی تصمیم گیری می کنند. در شرایطی که با انواع تحریم های ظالمانه مواجه هستیم و محدودیتهایی در فروش نفت و انتقال ارز حاصل از آن به داخل داریم، صادرات غیرنفتی یکی از راههای تامین ارز برای کشور است. مداخلات مکرر و بدون برنامه در نرخ ارز و قیمتگذاری ارز ناشی از صادرات بخش خصوصی انگیزه و سوددهی بنگاه های صادراتی را کاهش داده و گاهی صادرکنندگان خوشنام کشور را از میدان به در کرده است. توجه به این نکته هم حائز اهمیت است که سهم بخش خصوصی در مقایسه با دولت در بازار ارز چندان نیست و دولت باید تمرکز خود را بر روی ارز حاصل از صادرات شرکتهای دولتی زیر مجموعه خود متمرکز نماید. در غیر اینصورت ممکن است خروج سرمایه از سوی بخش خصوصی را شاهد باشیم.

پیشنهاد الحاقی:

هرگونه قیمت گذاری ارز حاصل از صادرات محصولات بنگاههای خصوصی در طول برنامه ممنوع است. بانک مرکزی با مشارکت دستگاه ذی ربط و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران موظف است سازوکار لازم را برای عرضه ارز بنگاههای فوق به قیمت روز به متقاضیان مجاز در کشور، فراهم کند.

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: سالهاست که خصوصی سازی و اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ در دستور کار دولتها قرار گرفته است اما با توجه به اینکه الزامات و بسترهای اولیه این سیاست فراهم نگردید و دولتها خود را مقید به اجرای دقیق قانون نکردند، عملاً آنچه امروز اتفاق افتاده با آنچه انتظار می رفت، فاصله معناداری دارد و خصوصی سازی به خصولتی سازی در کشور منتهی گشته است. همچنین در بسیاری از موارد دولتها به دلیل بدهی های انباشت شده، خصوصی سازی را در قالب رد دیون انجام داده اند. لذا عملکرد و کارایی بنگاههای واگذار شده در این قالب بهبود نیافته چون بر اساس شایستگی و توانمندی خریدار نبوده است. با عنایت به موارد فوق الذکر، اشتباهات دولت ها در این خصوص، به اسم بخش خصوصی نوشته شده و بعضاً دولت و شرکتهای شبه دولتی در بسیاری از حوزه ها همچنان حضور پررنگ دارند و فرصتی برای حضور بخش خصوصی مهیا نمی شود. در شرایطی که رقابت نابرابر به نفع دولتی ها وجود دارد، نه تنها خصوصی سازی شکل نخواهد گرفت که به از میدان به درشدن بخش خصوصی هم منتهی خواهد شد. اگر بر این باوریم که فعالان اقتصادی سربازان خط مقدم جنگ اقتصادی می باشند، باید تقسیم کار مناسبی بین بخش خصوصی، دولت و نهادهای عمومی غیر دولتی ایجاد شود، اتاق ایران معتقد است که تحقق این هدف مستلزم آن است که:

۳

پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۵) لایحه دولت:

حوزه‌های مجاز برای فعالیت اقتصادی کلیه مؤسسات، شرکت‌ها و واحدهای تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و سایر نهادهایی که به هر نحو، عهده‌دار وظایف و خدماتی بوده که جنبه عمومی دارد، منحصر به حوزه‌هایی است که بخش خصوصی و تعاونی به هر دلیلی، توان یا تمایلی به فعالیت در آنها ندارند. حضور این نهادها در صنایع و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، مادر، با فناوری بالا و خطرپذیر در قالب مشارکت با بخش خصوصی و تعاونی و یا به صورت شرکت‌های سهامی عام، مجاز است. تبصره- واگذاری سهام بنگاه‌های دولتی به نهادهای موضوع این ماده به هر صورت (از جمله رد دیون دولت) ممنوع است.

دلایل توجیهی: در راستای تحقق خصوصی سازی واقعی، تمرکز دولت بر امر تنظیم گری بازار و افزایش بهره وری به نحوی که کالای با کیفیت با کمترین هزینه و با صرف کمترین زمان ممکن در اختیار مصرف کننده قرار گیرد، پیشنهاد می شود:

پیشنهاد الحاقی:

در راستای توسعه سهم و نقش بخش خصوصی در اقتصاد ملی، دولت مکلف است الزامات لازم را به نحوی اتخاذ کند که سهم بخش تعاون ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی (طبق سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی) و بخش خصوصی ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی، تا پایان سال چهارم برنامه تحقق یابد. تبصره- گزارش نحوه محاسبه سهم این بخش ها و روند تحقق مفاد این بند سالانه از سوی وزارت امور اقتصاد و دارایی (حداکثر تا پایان ۳ ماهه سال بعد) منتشر می شود.

۴

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: یکی از گرفتاری‌های سالهای اخیر فعالان اقتصادی جهش‌های غیر قابل پیش‌بینی نرخ ارز به عنوان یک متغیر کلیدی در کشور بوده است. بسیاری از وام‌گیرندگان ارزی که برای واردات تجهیزات و فناوری نیاز به سرمایه داشتند، جزو بدهکاران ارزی کشور قلمداد شده‌اند که به دلیل افزایش‌های بی‌سابقه نرخ ارز قادر به پرداخت بدهی‌های خود نیستند و با صندوق توسعه یا بانک عامل درگیر هستند. به منظور پوشش ریسک‌ها و نااطمینانی‌های فراروی تولید و سرمایه‌گذاری، پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

در قراردادهای سرمایه‌گذاری که تمام یا بخشی از سرمایه‌گذاری به شکل ارزی است و از محل دارایی‌های خارجی بانک مرکزی یا صندوق توسعه ملی یا منابع ارزی بانک‌های دولتی تأمین می‌شود، دولت موظف است در صورت جهش نرخ ارز (افزایش بیش از ۲۰ درصد نسبت به نرخ روز عقد قرارداد)، از محل منابع حاصل از تجدید ارزیابی دارایی‌های خارجی بانک مرکزی و تجدید ارزیابی دارایی‌های ارزی صندوق توسعه ملی (هر دو به صورت سالانه)، تسویه بدهی سرمایه‌گذاران را تضمین نماید. تبصره ۱- صرفاً سرمایه‌گذارانی مشمول این امتیاز خواهند شد که به تعهدات خود طبق قرارداد عمل کرده و کل منابع ارزی دریافتی را با تأیید بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، صرف سرمایه‌گذاری در کشور کرده‌اند. تبصره ۲- چنانچه سرمایه‌گذار در طول دوره بازپرداخت، اقدام به فروش دارایی‌های حاصله از سرمایه‌گذاری کند، مکلف به پرداخت مابه‌التفاوت به نرخ روز ارز است.

۵

دلایل توجیهی: در سنوات اخیر متأسفانه مشاهده می‌شود که دولت و مجلس از طریق قوانین بودجه سنواتی، مقررات و دستورالعملهایی که بر اساس اقتضات زمانی تدوین می‌شوند، سیاست‌های حمایتی در نظر گرفته شده در قوانین بالا دستی را که مبنای سرمایه‌گذاری بلندمدت سرمایه‌گذاران است، به طور یک‌جانبه نقض می‌کنند. در حالی که سرمایه‌گذاران بخش خصوصی با در نظر گرفتن حمایت‌های تعیین شده در این قوانین، اقدام به سرمایه‌گذاری کرده‌اند. با توجه به آنکه این اقدام اعتماد فعالان اقتصادی به سیاست‌گذاری‌های دولت را خدشه‌دار ساخته است، در این راستا پیشنهاد مشخص اتاق ایران:

پیشنهاد الحاقی:

با هدف افزایش امنیت سرمایه‌گذاری و ترغیب فعالان اقتصادی به سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی، برای آن دسته از طرح‌های سرمایه‌گذاری که در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه اجرا می‌شوند یا به بهره‌برداری می‌رسند، تحمیل هر گونه مالیات یا وضع عوارض جدید یا احکام جدیدی که محدودیتی در فعالیت طرح‌های سرمایه‌گذاری موضوع این ماده ایجاد می‌کنند ممنوع است. دولت موظف است با انعقاد قراردادهای حداقل ۵ ساله، فرمول یا روش قیمت‌گذاری انرژی یا نرخ خوراک و سایر نهاده‌های در اختیار دولت را که در این طرح‌ها استفاده می‌شوند، تعیین کند. تغییر این نرخ‌ها ضمن قوانین بودجه سنواتی یا دیگر قوانین ممنوع است.

۶

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>دلایل توجیهی: یکی از راهکارهای تشویق سرمایه‌گذاری معافیت‌های مالیاتی است. با توجه به اینکه رشد اقتصادی پایدار نیازمند سرمایه‌گذاری است. در شرایطی که در کشورمان بخش‌های غیرمولد بازدهی‌های بالایی در مقایسه با بخش‌های غیرمولد دارند، دولت باید برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های حقیقی اقتصاد، از ابزارهای تشویقی استفاده نماید. لذا به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی و ترغیب آنها به توسعه سرمایه‌گذاری‌ها، پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تولیدی خصوصی و تعاونی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط و ترغیب آنها به عدم تقسیم بخش بیشتری از سود اکتسابی و استفاده از منابع حاصل برای افزایش سرمایه و در نتیجه توسعه بخش‌های تولیدی و ایجاد فرصت‌های شغلی در طول مدت برنامه هفتم، مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم‌نشده شرکت‌های مذکور که به حساب سرمایه انتقال می‌یابد، مشمول نرخ صفر مالیاتی است.</p>	۷
الحاقی به فصل ۲- اصلاح نظام بانکی و مهار تورم	
<p>دلایل توجیهی: تعیین دستوری نرخ سود بانکی و تورم بالای ۴۰ درصد باعث انحراف منابع و تسهیلات اعطایی بانک‌ها از امر تولید و سرمایه‌گذاری مولد شده است. در واقع تورم بالا و نرخ‌های سود پایین، صفی از متقاضیان وام را شکل داده است. در این بین بخش‌هایی که دارای رانت بیشتر یا توان بالاتری برای بازپرداخت وام (با نرخ‌های غیرقانونی) داشته باشند، در بین متقاضیان برنده هستند. لذا برای اینکه فشار کمتری به سیستم بانکی وارد شود و همچنین تخصیص منابع به درستی صورت گیرد، پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>تعیین دستوری نرخ سود بانکی از سال دوم برنامه ممنوع است. بانک مرکزی مجاز است از طریق ابزارهای سیاست پولی با مداخله در بازار بین‌بانکی، نرخ سود را در محدوده مطلوب سیاستگذار پولی مدیریت کند.</p>	۱
<p>دلایل توجیهی: یکی از مشکلات فعالان اقتصادی برای اخذ تسهیلات بانکی، وثائق سنگین بانکی است. بانک‌ها هم برای کاهش ریسک خود این وثایق را دریافت می‌کنند، اما این شیوه اعطای تسهیلات، الزاما در توان برخی از فعالان اقتصادی نیست و فشار مضاعفی به آنها تحمیل می‌گردد. در راستای، اعتبارسنجی و اهلیت‌سنجی متقاضیان تسهیلات بانکی، به جای اخذ وثایق و سپرده بانکی در ارائه تسهیلات از سوی بانک‌ها پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>وزارت امور اقتصادی و دارائی موظف است به منظور توسعه نظام اعتبارسنجی، پایگاه داده اعتباری کشور را ایجاد نماید. کلیه تامین‌کنندگان اطلاعات نظیر سازمان امور مالیاتی، قوه قضاییه، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌ها به تشخیص این وزارتخانه مکلفند اطلاعات مورد نیاز را در اختیار پایگاه داده اعتباری کشور قرار دهند. اطلاعات این پایگاه مبنای پرداخت تسهیلات به بنگاه‌ها، قرار می‌گیرد.</p>	۲

ردیف	حکم پیشنهادی
	<p>تعیین سطح و کیفیت دسترسی دستگاههای اجرایی، بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی، موسسات رتبه‌بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، صندوق های تضمین تعهدات، شرکتهای کارگزاری فروش مطالبات (فاکتورینگ) و سایر اشخاص به پایگاه داده اعتباری کشور، در چارچوب آیین نامه ای خواهد بود که در طول سال اول اجرای برنامه به پیشنهاد مشترک وزارت اقتصاد و بانک مرکزی به تصویب هیات وزیران می‌رسد.</p>
الحاقی به فصل ۳- اصلاح ساختار بودجه	
۱	<p>دلایل توجیهی: یکی از مهمترین مسیرهای نادرست سیاست‌گذاری بودجه‌ای ۵۰ سال اخیر مصرف پول نفت و گاز برای پرداخت حقوق و دستمزد و سایر هزینه‌های جاری کشور توسط دولت بوده است. در طی این مدت، بخش اعظم منابع حاصل از صادرات نفت و گاز صرف گسترش دولت و در نتیجه هزینه‌های جاری شده است و بخش اندکی که به مصرف هزینه‌های جاری نرسیده است به شیوه دولتی صرف‌گزینش و اجرای طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری شده است. نتیجه روش فعلی وجود هزاران طرح عمرانی نیمه‌تمام ملی و استانی، کیفیت پایین اجرا و بازده نامناسب طرح‌های اجرا شده است. در دو سال اخیر نیز نظریه حاکم بر دولت ارجحیت استفاده از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز بر استقراض برای تامین هزینه‌ها بوده است. در حالی که می‌توان بخش مهمتری از هزینه‌ها را با انتشار اوراق (که به دلیل لزوم پرداخت اصل و سود امکان مهار بیشتر هزینه‌ها را دارد) پوشش داد و تحقق بخشی به این مهم مستلزم آن است که درباره این موضوع برنامه هفتم توسعه، تصمیمات جدی گرفته شود.</p> <p style="text-align: right;">پیشنهاد الحاقی:</p> <p>دولت موظف است بدهی معوق خود به بخش خصوصی را از ابتدای برنامه، اوراق بهادارسازی کرده و برای آن‌ها جریان نقدی با سررسیدهای مشخص تعیین کند. این اوراق می‌تواند حداکثر ۱۰ ساله باشد. برنامه زمانی ورود این اوراق به بازار سرمایه در ابتدای هر سال توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام می‌شود.</p> <p>تبصره- در صورت دیرکرد دولت در بازپرداخت بدهی بخش خصوصی، جریمه این دیرکرد معادل وجه التزام نظام بانکی است و اصل بدهی، مطابق با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار تعدیل می‌شود.</p>
۲	<p>دلایل توجیهی:</p> <p>رونندی که دولت‌ها در ایجاد بدهی طی سنوات گذشته پیش گرفته‌اند، از بازپرداخت بدهی‌ها از طریق خلق بدهی‌های جدید «بازی پونزی» حکایت می‌کند که این امر نیز موجب شکل‌گیری دومینوی بدهی در پرتفوی مالی دولت‌ها شده است. به صورتی که این اقدام منجر به انباشت بیشتر بدهی دولت‌ها و تشدید بیشتر بی‌انضباطی‌های مالی در طی سال‌ها شده است و این اقدام دولت که برای تسویه اصل و سود اوراق سررسید شده از محل انتشار اوراق جدید اقدام کرده است، بدهی دولت را با سرعت بسیار بالایی افزایش داده است و خطر بحران بدهی برای دولت محتمل ساخته است. از سوی دیگر، انتشار اوراق برای پوشش اصل و سود بدهی و هزینه بالای تنزیل این اوراق، مشکل کمبود نقدینگی بنگاه‌های اقتصاد را تشدید کرده است. با توجه به جمیع موارد فوق‌الذکر، در راستای مدیریت پایدار بدهی دولت و به منظور جلوگیری از انباشت بیشتر بدهی‌های دولت و تشدید بیشتر بی‌انضباطی‌های مالی در طی سال‌های آینده پیشنهاد می‌شود:</p>

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی:

الف- در طول دوره برنامه هر نوع بدهی دولت که در چارچوب قراردادهای موجود و فعال ایجاد می‌شود، به صورت نقدی و تا پایان سال مالی تسویه خواهد شد. علاوه بر این، هر نوع بدهی جدید دولت با افق زمانی بیشتر از یک سال صرفاً در چارچوب انتشار اوراق بدهی صورت پذیرد و ایجاد بدهی به صورت تعهدی ممنوع است. دولت صرفاً مجاز است با فروش اوراق بدهی در بازار اولیه، منابع مالی نقد جمع‌آوری کرده و تعهدات خود در چارچوب قراردادهای فعال نقداً پرداخت کند.

ب- در صورت دیرکرد دولت در بازپرداخت بدهی بخش خصوصی، جریمه این دیرکرد معادل وجه التزام نظام بانکی است و اصل بدهی، مطابق با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار تعدیل می‌شود.

دلایل توجیهی: در زمان عدم ایفای تعهدات توسط دولت یکی از مهم ترین مشکلات ایجاد شده برای بخش خصوصی، عدم امکان بازپرداخت تسهیلات بانکی و معوق شدن آن است که با توجه به جریمه تأخیر آنها، منجر به افزایش هزینه های بنگاه های اقتصادی شده است. همچنین انبوه بدهی بنگاه ها به بانک ها، امکان تامین مالی سرمایه گذاری های جدید از طریق نظام بانکی را به شدت محدود کرده است. از سوی دیگر، با توجه به افزایش ریسک بنگاه ها، نرخ سود تسهیلات افزایش یافته است. همچنین این شرایط برای بانک های کشور نیز پیامدهای پرهزینه ای همچون افزایش مطالبات غیرجاری، تشدید تنگنای مالی، کاهش نسبت کفایت سرمایه، افزایش هزینه ها با توجه به لزوم ذخیره گیری برای مطالبات مشکوک الوصول و... به دنبال داشته است. در این راستا یک اقدام راهگشا می تواند بهره گیری از ابزار تهاتر زنجیره ای بدهی، به شرح زیر باشد:

پیشنهاد الحاقی:

تهاتر زنجیره ای بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی با بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی از طریق اوراق در طول برنامه مجاز است؛ به طوری که بدهی دولت به بخش خصوصی و بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی و دستگاه های اجرایی از طریق این اوراق تسویه شود. بانک ها می توانند این اوراق را برای دریافت منابع به عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی قرار دهند یا از این اوراق برای تسویه بدهی خود به بانک مرکزی استفاده کنند.

الحاقی به فصل ۴ - اصلاح نظام مالیاتی

دلایل توجیهی: با توجه به شرایط رکودی حاکم بر فضای تولید، بخش خصوصی معتقد است که نرخ مالیات بر عملکرد واحدهای تولیدی، در راستای کاهش هزینه تولید و ایجاد رونق نسبی در تولید، باید کاهش یابد.

پیشنهاد الحاقی:

در راستای سیاست های حمایت از تولید، نرخ مالیات بر درآمد موضوع مواد (۱۰۵) و (۱۳۱) قانون مالیات های مستقیم اشخاص حقوقی و حقیقی دارای پروانه بهره برداری یا مجوز تولید از مراجع ذی ربط در فعالیت های تولیدی در طول برنامه هفتم، معادل هفت واحد درصد کاهش می یابد. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت ها و بخشودگی ها و مشوق های قانونی اشخاص مذکور می باشد.

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: به منظور افزایش کارایی و تحقق عدالت مالیاتی در اختلافات مالیاتی و اجتناب از تعارض منافع در تصمیم‌گیری‌های مرکز داری مالیاتی پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور افزایش کارایی و تحقق عدالت مالیاتی در اختلافات مالیاتی تا پایان سال اول برنامه نسبت به جداسازی و استقلال مرکز داری مالیاتی از سازمان امور مالیاتی و اداره آن زیر نظر مستقیم وزارت مذکور اقدام نماید.

۲

دلایل توجیهی: واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی کشور در راستای اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده به هنگام صدور اسناد مالی خود موظف به پرداخت درصد عوارض شهرداری هستند و از سوی دیگر از سال ۱۳۹۱ به بعد مطابق قانون پس از صدور ۱۵ پروانه بهره‌برداری برای هر شهرک صنعتی می‌بایست اداره آن با استقلال مالی به شرکت‌های خدماتی متشکل از مدیران واحدهای تولیدی همان شهرک واگذار شود. به این ترتیب هیأت مدیره شرکت‌های خدماتی شهرک‌های صنعتی باید رأساً نسبت به عقد قرارداد با پیمانکاران فضای سبز، جمع‌آوری و دفع زباله، راهبری تصفیه‌خانه فاضلاب، آتش‌نشانی، تصفیه آب شرب، نگهداری و حراست و ... اقدام نمایند از آنجاکه شهرک‌های صنعتی خارج از محدوده شهری هستند و در نتیجه هیچگونه خدماتی از شهرداری‌ها نمی‌توانند دریافت کنند، بر همین اساس قبوض ماهیانه حق شارژ برای تأمین بودجه مورد نیاز اداره شهرک‌ها صادر می‌شود که متناسب با مترائ واحدهای تولیدی است و در این قبوض نیز هر کارخانه مالیات بر ارزش افزوده و البته عوارض شهرداری را مجدداً پرداخت می‌کند. پر واضح است که علی‌رغم پرداخت دو مرحله عوارض شهرداری توسط واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی لیکن هیچگونه خدماتی از طرف شهرداری‌ها به آنها ارائه نمی‌شود. بر این اساس پیشنهاد می‌شود، به شرح ذیل درصدی از عوارض ارزش افزوده به شرکت شهرک‌های صنعتی اختصاص یابد که صرف امور زیر بنایی و ارائه خدمات نمایند:

۳

پیشنهاد الحاقی:

سازمان برنامه و بودجه موظف است به منظور سازماندهی امور زیربنایی شهرک‌های صنعتی، در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه، معادل نیم درصد از عوارض وصولی قانون مالیات بر ارزش افزوده را در یک ردیف بودجه مستقل به شرکت شهرک‌های صنعتی تخصیص دهد تا جهت امور مذکور هزینه شود.

الحاقی به فصل ۶- تأمین اجتماعی، سیاست‌های حمایتی و توزیع عادلانه در آمد

دلایل توجیهی: صاحبان اصلی تأمین اجتماعی، کارگران، کارفرمایان و دولت است، در حالی که با کمال تاسف شاهد حکم‌فرمایی دولت بر این بخش هستیم. سه‌جانبه‌گرایی خواسته اصلی بخش خصوصی است. از این رو، رعایت اصل سه‌جانبه‌گرایی در تأمین اجتماعی، خواسته بخش خصوصی است.

پیشنهاد الحاقی:

در جهت تقویت سه‌جانبه‌گرایی در سازمان تأمین اجتماعی از ابتدای برنامه، شورای عالی تأمین اجتماعی مرکب از اعضای ذیل تشکیل می‌گردد:

۱

ردیف حکم پیشنهادی

۱) وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (رئیس شورا)
 ۲) رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
 ۳) رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور
 ۴) رئیس سازمان تأمین اجتماعی
 ۵) وزیر امور اقتصادی و دارایی
 ۶) وزیر صنعت، معدن و تجارت
 ۷) پنج نفر نمایندگان کارفرمایان از بخش‌های مختلف با معرفی تشکل‌های عالی کارفرمایی مندرج در قانون کار
 ۸) چهار نفر نمایندگان بیمه‌شدگان با معرفی تشکل‌های عالی کارگری مندرج در قانون کار
 ۹) یک نفر نماینده مستمری‌بگیران با معرفی کانون عالی مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی

تبصره- جلسات شورای عالی با حضور حداقل یازده نفر از اعضا به نحوی که حداقل دو نفر از اعضای موضوع جزء (۷) و (۸) و اعضای موضوع جزء (۹) در جلسه حاضر باشند، رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن حداقل با رأی نه نفر از اعضا لازم‌الاجرا است.

۲

دلایل توجیهی: با توجه به حجم بدهی‌های انباشته و معوق دولت‌های گذشته در قالب اسناد بودجه سنواتی و قوانین حمایتی قالیبافان، رانندگان، کارگران ساختمانی و... که در سنوات گذشته در مجلس شورای اسلامی برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر به تصویب رسیده، بار مالی به سازمان تأمین اجتماعی تحمیل کرده است، به نحوی که این سازمان قادر نیست بین منابع و مصارف خود تعادل ایجاد کند. بر این اساس پیشنهاد می‌شود در برنامه هفتم توسعه، تحمیل بار مالی جدید به سازمان تأمین اجتماعی توسط دولت و مجلس ممنوع شود.

۱

پیشنهاد الحاقی:
 با هدف کاهش تکالیف سازمان تأمین اجتماعی، ایجاد هر گونه تعهد جدید توسط دولت و مجلس شورای اسلامی برای سازمان تأمین اجتماعی بدون در نظر گرفتن تأمین منابع پایدار برای آن که به صورت مستقل و در ردیف‌های مجزا در بودجه سنواتی درج خواهد شد، ممنوع است. اعتبارات ردیف‌های موضوع این ماده تخصیص یافته تلقی می‌شود.

الحاقی به فصل ۷- امنیت غذایی و ارتقای تولید محصولات کشاورزی

دلایل توجیهی: با احتساب سه وظیفه اصلی تقویت امنیت غذایی و افزایش تولید محصولات کشاورزی با حفظ منابع (آب، خاک و منابع طبیعی و ذخایر ژنتیکی) و افزایش درآمد کشاورزان از یکطرف بخش کشاورزی جزء بخش‌های اقتصادی شناخته می‌شود و بیشتر از ۹۸ درصد اراضی و فعالیت‌های تولیدی متعلق به تولیدکنندگان بخش خصوصی می‌باشد با رعایت ابعاد حفاظتی آن میتوان وظایف دولت در بخش را به وظایف حاکمیتی و سایر امور و فعالیتها را به تکالیف و انتظارات از بخش خصوصی (اعم از کشاورزان، تشکلهای، تعاونیها، نهادهای خصوصی و ...) تلقی نمود. در وظایف حاکمیتی توجه و تمرکز دولت به رعایت مسائل قرنطینه‌ای (دام و گیاه) و حفظ منابع معطوف میگردد. و در تحقق سایر تکالیف وظیفه دولت تهیه و تدوین و اجرای سیاستهای حمایتی و پرهیز از هر گونه مداخله است. اگرچه انجام برخی وظایف حاکمیتی را نیز میتوان با تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعملها با نظارت دقیق به بخش خصوصی واگذار نمود. امر تحقیقات نیز منحصرأ در اختیار دولت قرار گرفته و به جز موارد بسیار محدود و استثنایی که عمدتاً با کارشکنی دولتی‌ها مواجه میباشد توسط بخش خصوصی دست و پا میزند. مقایسه تغییر سیاست خصوصی‌سازی تحقیقات در کشور ترکیه با استمرار سیاست‌های دولتی در کشورمان

۱

حکم پیشنهادی

ردیف

حاکمی است که حفظ سیاستهای دولتی چه بلایی بر کشاورزی و کشاورزان کشور وارد کرده است، تولید هسته‌های بذری، ارزیابی ارقامی که ندرتا توسط بخش خصوصی ارائه میگردند اجازه ثبت آنها در یک رقابت یک جانبه دولتی توسط دولت انجام می‌گیرد.

جدول - مقایسه تعداد ارقام/وارثه های ثبت و معرفی شده در ایران و ترکیه

جمع	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	
۱۶۲	۴۲	۱۶	۱۷	۲۸	۱۷	۸	۸	۱۱	۱۵	ایران- ارقام زراعی
۲۰۵۶	۲۷۵	۳۰۲	۲۸۵	۲۳۹	۳۲۷	۲۰۹	۲۱۱	۲۰۳	۱۰۵	ترکیه- ارقام زراعی
۱۲۵	۲۲	۱۹	۲۶	۷	۲	۴	۱۷	۱۴	۱۴	ایران- باغی و سبزی و صیفی
۲۹۸۲	۳۸۹	۵۷۴	۵۴۲	۳۶۰	۳۰۴	۲۹۲	۱۴۷	۲۶۵	۱۰۹	ترکیه- باغی و سبزی و صیفی
۳۰۵	۷۴	۳۸	۳۶	۵۴	۲۴	۱۰	۱۲	۲۸	۲۹	ایران- کل ارقام
۵۲۳۸	۶۶۴	۸۷۶	۸۲۷	۵۹۹	۵۳۱	۷۰۱	۳۵۸	۴۶۸	۲۱۴	ترکیه- کل ارقام

پیشنهاد الحاقی:

در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، وزارت جهاد کشاورزی موظف است که ظرف مدت یک سال از آغاز برنامه هفتم، برنامه خصوصی سازی صنعت بذر، نهال و اندام های رویشی را با انجام اقدامات حمایتی و پشتیبانی خود برای فعال شدن سریع و کامل بخش خصوصی در صنعت بذر و نهال به عمل آورده و اصلاحات لازم در قانون ثبت، کنترل و گواهی بذر و نهال را با همکاری اتاق بازرگانی و صنایع، معادن و کشاورزی ایران به انجام رسانده و به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند. این قانون می بایست بستر لازم برای ورود و حمایت از بخش خصوصی به منظور احراز صلاحیت مالکیت معنوی ارقام گیاهی، حقوق به نژادگران، روان سازی نظام ثبت گیاهی (ورود به کلیه فعالیت های تولید، ثبت و معرفی ارقام) و همچنین تسهیل دسترسی کشاورزان و تولیدکنندگان به فناوری و دانش مناسب روز جهانی داخلی و یا وارداتی و حمایت از شرکت های خصوصی دانش بنیان را فراهم کند.

دلایل توجیهی: از چالشهای مهم بخش کشاورزی در ایران عدم کفایت سرمایه گذاری در بخش است. بخش کشاورزی در طول تاریخ مدون شده چالشهای بخش کشاورزی کشور کوچکترین مقصد سرمایه گذاری در کشور بوده است به طوری که میانگین سهم بخش کشاورزی از سرمایه گذاری در اقتصاد کشور در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ برابر ۲/۴ درصد بوده و در عین حال کمترین تداوم روند سرمایه گذاری نیز مربوط به همین بخش بوده است. بررسی روند بلند مدت تغییرات سرمایه گذاری بخش کشاورزی به قیمتهای ثابت سال ۱۳۹۰ بر اساس مطالعات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹) نشان از وجود دو روند متفاوت در این بخش دارد؛ از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۰ شاهد افزایش سرمایه گذاری و رشد ۷/۱۰ درصدی در این متغیر بوده ایم اما از سال ۱۳۹۰ به این سو میزان شاهد روند کاهشی سرمایه گذاری در بخش کشاورزی بوده ایم به طوری که در بین سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ رشد متوسط سرمایه گذاری برابر ۵- درصد بوده است. در واقع این کاهش به حدی بوده که میزان سرمایه گذاری انجام گرفته در سال ۱۳۹۴ به سطح تشکیل سرمایه در سال ۱۳۸۰ تنزل یافته است. هرچند بررسی انجام گرفته نشان از رشد ۴/۳ درصدی موجودی سرمایه در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ دارد اما ادامه روند کاهشی سرمایه گذاری در کنار استهلاک سرمایه در سالهای آتی منجر به کاهش موجودی سرمایه خواهد شد. توجه به این نکته

ردیف حکم پیشنهادی

ضروری است که سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی مهمترین عامل حفظ منابع تولید، رشد بخش کشاورزی و افزایش درآمد فعالان بخش است. از سوی دیگر سهم کم بخش کشاورزی از سرمایه‌گذاری و تشکیل موجودی سرمایه باعث شده است تا بخش کشاورزی نتواند از فناوری مناسب در فرایند تولید استفاده کرده و مصرف منابع پایه (زمین، آب، ...) به‌طور بهینه صورت نمی‌گیرد. از طرفی تلاش‌های صورت گرفته در جهت افزایش تولید بخش کشاورزی فشار مضاعفی را بر این منابع وارد میکند. اگرچه رشد بخش کشاورزی تاکنون مثبت بوده است اما ادامه تولید بدون تشکیل سرمایه مناسب، در آینده لطمات جبران‌ناپذیری را بر منابع پایه کشور وارد خواهد ساخت.

پیشنهاد الحاقی:

به منظور جبران کمبود تاریخی سرمایه بخش کشاورزی و ارتقا توان مالی بخش و تقویت قدرت رقابت تولید داخلی و ایجاد مزیت نسبی در آن، دولت موظف است شرایطی فراهم کند که سالانه حداقل به میزان ۳۸ درصد از ارزش افزوده بخش کشاورزی از محل مجموع منابع پیش بینی شده برای سرمایه‌گذاری طول برنامه هفتم در این بخش، سرمایه‌گذاری شود.

الحاقی به فصل ۸- نظام مدیریت یکپارچه منابع آب

دلایل توجیهی: یکی از اقدامات اساسی برای مدیریت یکپارچه منابع آب، استقرار سامانه‌های حسابداری آب است که در قالب‌های نوین و متناسب با نیاز نهادهای عمومی و خصوصی، تهیه بیلان منابع و مصارف را با جزئیاتی دقیق‌تر حتی فراتر از سازوکارهای فعلی امکان‌پذیر می‌سازد. بهره‌مندی اصولی از سامانه‌های فوق، مستلزم مشارکت رسمی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای ذی‌ربط به منظور تأمین اطلاعات و پردازش آنها و بستر لازم را برای پذیرش نتایج حاصل از آن (بخصوص منابع و مصارف آب) است که متعاقباً همگرایی بیشتر در برنامه‌ریزی توسط کلیه نهادهای ذی‌نفع را فراهم می‌آورد. وضعیتی که گام مؤثری را برای استقرار "حکمرانی خوب آب" نیز سبب خواهد شد. با عنایت به موارد فوق، اتاق ایران، بر مبنای بررسی‌های کارشناسی قابل ملاحظه‌ای که توسط مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب، با بهره‌گیری از تجربیات ملی و بین‌المللی به انجام رسانده است، راه‌اندازی سامانه "حسابداری ملی آب" را ضروری می‌داند و تأکید دارد که این پیشنهاد با تمهیدات لازم و تضمین‌های اجرایی در برنامه پنج ساله هفتم گنجانده شود. شایسته ذکر است که عملیاتی‌شدن این سامانه، فرصت‌هایی را فراتر از تهیه "بیلان منابع و مصارف" به همراه خواهد داشت که به برخی از آنها در ذیل اشاره می‌شود:

- ارزیابی کارایی سیاست‌های مرتبط با منابع و مصارف آبی در بستری یکپارچه در مقیاس مزرعه و حوضه آبریز
 - پایش و ارزیابی میزان موفقیت برنامه‌های مختلف در رابطه با مدیریت تقاضا و کاهش مصارف آب از جمله مفاد مندرج در برنامه‌های ۵ ساله
 - ارزیابی‌های اثرات اقتصادی از جمله میزان موفقیت پرداخت یارانه‌های دولتی در حمایت از اقداماتی که می‌توانند منجر به صرفه‌جویی آب شود.
 - استفاده بهینه از داده‌ها و اطلاعات کشور و کاهش برخی هزینه‌های مرتبط
 - ایجاد بسترهای لازم جهت ارتقای بهره‌وری آب و ارزیابی اثربخشی مدیریت آب کشور در این عرصه
 - تعیین مکانیزم‌های لازم بمنظور تعیین و تأمین حقایق‌های اکوسیستم‌های آبی کشور
- نظر به اهمیت و جایگاه "حسابداری ملی آب" که در فوق به آن اشاره شد، تبصره پیشنهادی درباره تدوین برنامه و استقرار سامانه حسابداری ملی آب برای درج در برنامه پنج‌ساله هفتم کشور بشرح زیر پیشنهاد می‌گردد:

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی:

دولت مکلف است، نسبت به تهیه و تدوین برنامه سامانه حسابداری ملی آب متضمن سیاستها و راهبردهای فنی و اجرایی، برنامه‌های مالی و زمانی، تعریف و تبیین ظرفیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز و همچنین شاخص‌های پایش در برنامه سامانه مذکور همراه با تقسیم کار ملی و تعیین وظایف هر یک از نهادها و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط اقدام نماید. بطوری‌که استقرار سامانه مذکور از سال دوم برنامه عملیاتی گردد.

الف- مسئولیت هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای این موضوع به عهده شورای عالی آب کشور خواهد بود. شورای مذکور مکلف است یکی از نخبگان کشور با سابقه مدیریتی و حرفه‌ای در زمینه موضوع را به‌عنوان مدیر اجرایی برنامه همراه با اختیارات کافی با حکم رئیس شورای عالی آب تعیین نماید.

ب- شورای عالی آب مکلف است بمنظور تهیه سند برنامه و سامانه مذکور، یک گروه کارشناسی مستقل متشکل از پنج نفر از متخصصین بین رشته‌ای را ایجاد نماید. برنامه تهیه شده توسط این گروه شامل نظام‌نامه استقرار و پایش، پس از تصویب در شورای عالی آب برای اجرا به سازمان‌های اجرایی و نهادهای مسئول ذی‌ربط از طرف رئیس شورای عالی آب ابلاغ خواهد شد.

دلایل توجیهی: با توجه به اهمیت استمرار تولید پایدار در محصولات کشاورزی و تأمین بخش مهمی از مواد غذایی مورد نیاز در داخل کشور و تقویت امنیت غذایی و با عنایت به اینکه نه تنها امکان تخصیص آب جدید به بخش کشاورزی وجود ندارد، بلکه این بخش ضمن استمرار وظایف ذاتی خود، بایستی با رویکرد جدید کاهش تقاضای آب (با بهره‌گیری از روش‌های متعدد بکارگیری تکنولوژی‌های آگرونومی و آبیاری) به وظایف خود ادامه دهد، لذا تکیه بر افزایش بهره‌وری آب در تولیدات کشاورزی ضروری به نظر می‌رسد. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) بر مبنای مطالعات و بررسی‌های علمی و تحریبات جهانی که توسط مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب و با همکاری مشترک متخصصین و مسئولان دستگاه‌های اجرایی انجام شد، "سند ملی ارتقای بهره‌وری آب کشاورزی" را تدوین نموده است. بمنظور هماهنگی در اجرای این سند، تفاهم‌نامه‌ای بین اتاق ایران و وزارت جهاد کشاورزی در سال ۱۳۹۷ به امضاء رسید و در سال ۱۴۰۰ نیز با وزرای محترم وقت وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو اصلاح و مورد تفاهم قرار گرفت. طی این مدت با انجام بررسی‌های تکمیلی، روش‌های پیشنهادی برای بازتخصیص آب و افزایش شاخص بهره‌وری آب کشاورزی در سند مذکور در بخش‌های زراعی، باغبانی، تولیدات دامی و آبزیان بازنگری و در افق ده ساله در سطح ملی برآورد گردیده است. به نظر می‌رسد، تنها راه ممکن برای رهایی از ورود به مرحله بحران کم‌آبی اجرایی‌نمودن مفاد سند مذکور است. شایسته ذکر است که با اجرایی‌شدن برنامه بازتخصیص آب و ارتقای بهره‌وری آن در کشاورزی، ضمن دسترسی به یک تولید مبتنی بر اصول علوم و فنون کشاورزی، می‌توان کشور را از ورود به مرحله بحران کم‌آبی نجات داد و از منابع تولید بهره‌وری حداکثری را داشت.

۲

پیشنهاد الحاقی:

وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با مشارکت وزارت نیرو و مشارکت بخش‌های خصوصی و دولتی، تعاونی‌ها و سازمان‌های مردم نهاد با تکیه بر: بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، بکارگیری ابزارهای قانونی و مشوق‌ها، سیاست‌حمایت از تولید محصولات کشاورزی بر مبنای شاخص‌های بهره‌وری (اقتصادی و فیزیکی)، رعایت تناسب خاک و اقلیم، ارتقای مدیریت آبیاری و تدقیق و

حکم پیشنهادی

ردیف

هوشمندسازی برنامه‌های مصرف آب، رفع موانع و تسهیل دسترسی کشاورزان به فناوری‌های نوین و نهاده‌های مناسب مورد نیاز، ایجاد تسهیلات لازم به منظور جلب مشارکت حداکثری بخش خصوصی جهت همکاری در امور مختلف (از جمله انتقال فناوری، ارائه خدمات فنی، بهبود تولید، نگهداری، فرآوری، بازاریابی و عرضه محصولات کشاورزی)، کاربرد روش‌های زراعی و باغی افزایش حاصلخیزی خاک مؤثر بر افزایش بهره‌وری، حمایت از کشاورزی حمایتی و اصلاح تاریخ و روش کشت، توسعه کشت نشایی، توسعه کشت گلخانه، معرفی محصولات جایگزین، استقرار مدیریت ریسک، توسعه هدفمند تحقیقات کاربردی، اصلاح محتوا و شیوه‌های آموزشی توانمندسازی منابع انسانی، ارتقای مدیریت زنجیره ارزش و توسعه صنایع تکمیلی بخش کشاورزی، بر مبنای مدیریت خاک و زمین و مدیریت کشت (گیاه) نسبت به افزایش بهره‌وری آب کشاورزی در راستای کاهش تقاضای آب و افزایش تولیدات کشاورزی و تقویت امنیت غذایی اقدام نماید.

الحاقی به فصل ۹- انرژی

دلایل توجیهی: با توجه به اجرای قانون اصل ۴۴ در بخش انرژی که ماهیت انحصار طبیعی دارد، وجود نهاد تنظیم گر مستقل که بتواند منافع بین تمامی ذی نفعان بخش انرژی از دولت تا مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان را تنظیم کند و به تعادل برساند، ضروری است. با عنایت به آنکه تشکیل این نهاد در ماده ۵۹ قانون مذکور نیز به صراحت آمده است و به رغم گذشت ۱۵ سال از اجرای این قانون هنوز این نهاد تاسیس نشده است، لذا پیشنهاد می شود در برنامه هفتم توسعه این نهاد به شرح ذیل ایجاد شود:

پیشنهاد الحاقی:

دولت موظف است با همکاری شورای رقابت و با رعایت ماده (۵۹) قانون اصل (۴۴) تا پایان سال اول برنامه نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق را تاسیس کند. قلمرو نهاد شامل فعالیت های تولید، انتقال، توزیع و فروش برق است و کلیه وظایف حاکمیتی در بخش برق به این نهاد انتقال خواهد یافت. ترکیب نهاد که از بین افراد امین و مورد وثوق انتخاب می شوند به شرح زیر است:

- ۱) یک صاحب نظر فنی و اقتصادی در بخش برق به انتخاب وزیر نیرو
 - ۲) یک صاحب نظر اقتصادی و مالی آشنا با بخش برق به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی
 - ۳) یک صاحب نظر در حوزه اقتصادی و زیربنایی به انتخاب رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور.
 - ۴) دو نفر از قضات به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه با اولویت تجربه قضاوت در امور اقتصادی و مالی
 - ۵) یک صاحب نظر اقتصادی و یک حقوق دان برجسته آشنا به حقوق رقابت به انتخاب رئیس شورا
 - ۶) دو صاحب نظر در بخش‌های تولید و توزیع برق به انتخاب اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
 - ۷) یک صاحب نظر در بخش برق به انتخاب اتاق تعاون ایران
 - ۸) یک نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس (به‌عنوان ناظر)
- رئیس نهاد از بین صاحب نظران اقتصادی عضو نهاد، به انتخاب اعضا و حکم رئیس شورا تعیین می شود و دبیرخانه نهاد در شورای رقابت مستقر می باشد.

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>اساسنامه نهاد شامل تشریح وظایف و اختیارات این نهاد، نحوه برگزاری جلسات و دستورجلسات و نحوه تصمیم گیری و اجرای احکام و با رعایت مواد ذی ربط قانون اصل (۴۴) توسط شورا تهیه و حداکثر تا پایان سال اول برنامه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	
<p>دلایل توجیهی: بهینه سازی و افزایش راندمان در بخش انرژی یکی از موضوعات بسیار جدی بشمار می‌رود و اهمیت این موضوع با توجه به اتلاف انرژی در حدود ۳۵ درصد در بخش عرضه اولیه انرژی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. شایسته ذکر است که کاهش شدت مصرف انرژی و بازیافت انرژی‌های تلف شده نیاز به دارا بودن منابع است. در این راستا پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>به منظور افزایش بهره‌وری انرژی و کاهش شدت مصرف انرژی در کشور، دولت موظف است از محل ۱۰ درصد منابع واریزی به صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق مالی اسلامی و تغییر تدریجی قیمت حامل‌های انرژی، اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- الزام به استفاده از لوازم کم‌مصرف برای مصرف‌کنندگان خانگی و فناوری‌های صرفه‌جویی‌کننده انرژی برای بخش تولید از طریق کمک به تعویض و نوسازی آنها با پرداخت مابه‌التفاوت یارانه سود تسهیلات بانکی. تبصره ۱- حداکثر نرخ سود این تسهیلات برای متقاضیان ۵ درصد خواهد بود. ۲- تسهیلات موضوع این بند پس از نصب و راه‌اندازی لوازم به تولیدکنندگان پرداخت خواهد شد. ۲- به‌منظور حل معضل دسترسی خانوارها به تسهیلات خرید لوازم خانگی صرفه‌جویی‌کننده انرژی و خودروهای کم‌مصرف از سال دوم برنامه، خط اعتبار بانکی ایجاد می‌شود. سقف خط اعتباری مطابق با میزان درآمد اعلامی افراد در بانک اطلاعاتی، «مالیات بر مجموع درآمد» است. مبالغ خط اعتبار بانکی صرفاً برای کالا و خدمات تولید داخلی که مصرف انرژی آنها حداقل است قابلیت تخصیص دارد. مبلغ اعتبار استفاده‌شده توسط مشتریان (خانوارها) به‌طور مستقیم به شرکت‌های تولیدی یا تأمین‌کنندگان مواد اولیه شرکت‌های تولیدی پرداخت خواهد شد. ۳- کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان تجهیزات انرژی‌بر، موظف‌اند نسبت به تهیه و نصب برچسب مصرف انرژی بر روی کالا و بسته‌بندی آن اقدام نمایند. توزیع و فروش تجهیزات انرژی‌بر فاقد برچسب مصرف انرژی ممنوع است. مؤسسه استاندارد و وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف به کنترل نظارت و برخورد با متخلفان هستند. ۴- چنانچه تولیدکنندگان لوازم خانگی انرژی‌بر، اقدام به سرمایه‌گذاری مشترک با شرکای خارجی در راستای ارتقای فناوری نمایند، در طول برنامه از معافیت مالیاتی ۵ درصدی (علاوه بر سایر معافیت‌های وضع‌شده) برخوردار خواهند شد و سرمایه شریک خارجی در برابر هر گونه مخاطره از جمله تحریم‌ها توسط دولت بیمه خواهد شد. ۵- به منظور اصلاح الگوی مصرف در ساختمان‌سازی، شهرداری‌ها مکلفند از سال دوم برنامه نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروانه‌های ساختمانی اقدام نمایند. صدور پایان کار، منوط به رعایت کامل این مقررات است. گواهی میزان مصرف انرژی با مسئولیت شهرداری صادر و به خریداران مسکن ارائه خواهد شد. 	<p>۲</p>

حکم پیشنهادی

ردیف

۶- به منظور کاهش تلفات شبکه برق و پایداری شبکه، وزارت نیرو موظف است بازسازی و نوسازی خطوط فرسوده شبکه انتقال و توزیع برق کشور را با پیشرفت سالانه ۱۰ درصد، بطوری که در پایان سال پنجم، ۵۰ درصد خطوط شبکه فرسوده برق، بازسازی و نوسازی شده باشد.

۷- دولت مکلف است هزینه مشترکان پرمصرف خانگی حامل‌های انرژی برق و گاز و آب را به روش پلکانی محاسبه نماید.

۸- بهینه سازی مصرف انرژی منازل مسکونی و اداری از طریق عایق‌بندی، تعویض تجهیزات سرمایشی و گرمایشی کم بازده با تجهیزات پربازده از طریق ارائه تسهیلات و پوشش ریسک‌های خدمات شرکت‌های صرفه‌جویی‌کننده انرژی (ESCO).

۹- حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون، بازار گواهی صرفه‌جویی کربن در بورس انرژی راه‌اندازی می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بورس انرژی، سازمان برنامه و بودجه، وزارتخانه‌های نفت و نیرو تهیه و به تأیید هیأت وزیران می‌رسد.

۱۰- کلیه مخارج مصرف‌کنندگان انرژی در بخش تولید (کشاورزی، صنعت، معدن) برای صرفه‌جویی در انرژی، در طول برنامه هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

تبصره - پرداخت یارانه نقدی از محل تغییرات قیمت حامل‌های انرژی موضوع این ماده تنها برای دو دهک اول درآمدی مجاز است.

دلایل توجیهی: جهش‌های رخ داده در نرخ ارز، بازپرداخت بدهی را برای تولیدکنندگان برق که از صندوق توسعه ملی تسهیلات دریافت کرده‌اند، بسیار دشوار و پرهزینه‌تر از آنچه که در برآوردهای سرمایه‌گذاری خود لحاظ کرده‌بودن، ساخته است. از سوی دیگر، با توجه به آنکه تولیدکنندگان برق مطالبات بسیار زیادی از وزارت نیرو دارند (حدود ۱۰۰ هزار همت)، لذا در شرایط حاضر امکان بازپرداخت بدهی برای این دسته از تولیدکنندگان میسر نیست. براین اساس فراهم کردن فرصتی که تولیدکنندگان برق بتوانند دسترسی به منابع برای بازپرداخت داشته باشند، می‌تواند گام موثری برای بازپرداخت بدهی آنها به صندوق توسعه ملی باشد. در این راستا پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در تولید و رفع ناترازی برق و نیز فراهم نمودن شرایط لازم برای ارایه تسهیلات توسط صندوق توسعه ملی (صندوق) به سرمایه‌گذاران جدید، به تولیدکنندگان برق که دارای بدهی ارزی به صندوق میباشند اجازه داده میشود تا تسویه کامل اقساط تسهیلات، نسبت به فروش برق به صنایع اقدام نمایند. کل در آمد حاصله باید به حساب بانکهای عامل واریز و پس از کسر و تخصیص هزینه‌های عملیاتی و بهره برداری نیروگاه (مورد تأیید وزارت نیرو) به تولیدکننده برق، می‌بایستی صرفاً جهت بازپرداخت بدهی ایشان به صندوق پرداخت گردد. متعاقباً صندوق نیز معادل مبالغ واریز شده را، با اعمال ضریب افزایشدهنده، برای پرداخت تسهیلات جدید از منابع در اختیار خود جهت احداث نیروگاه جدید تخصیص می‌دهد.

تبصره- قرارداد های فروش برق به صنایع که در اجرای این ماده منعقد میگردد، در دوره بازپرداخت اقساط صندوق، مشمول هیچ پرداختی به وزارت نیرو (مالک شبکه)، جز هزینه ترانزیت داخلی انرژی نخواهد بود.

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: با توجه به اینکه اقتصاد کشور از یک سو در طی سنوات گذشته سطوح بالای تورم را تجربه کرده است و از ارزش پول ملی در حد قابل توجهی کاسته شده است و از سوی دیگر، آبا عنایت به آنکه تولید کنندگان برق مطالبات بسیار زیادی از وزارت نیرو دارند، لذا در راستای حفظ ارزش مطالبات شرکت های تولید کننده برق و با هدف احقاق حقوق شرعی و قانونی تولیدکنندگان برق، پیشنهاد می شود مطالبات آنها از دولت مطابق با تورم به شرح ذیل در برنامه هفتم توسعه تسویه و بازپرداخت شود:

پیشنهاد الحاقی:

به منظور توسعه بخش نیروگاهی و کمک به تأمین برق پایدار کشور، دولت موظف است، از ابتدای اجرای قانون برنامه، در خصوص بدهی های ایجاد شده توسط دولت و شرکت های دولتی که مراحل حسابرسی را در مراجع معتبر طی کرده و قطعی شده و از هیچ گونه افزایشی بابت عدم پرداخت برخوردار نشده باشند؛ در زمان پرداخت بدهی، معادل نرخ تورم تا حداکثر نرخ سود سپرده اعلام شده توسط بانک مرکزی را لحاظ و در بودجه سنواتی پرداخت نماید. تبصره- در قراردادهای مربوط دولت و شرکت های دولتی ملزم می گردد تا در صورت عدم پرداخت بدهی خود در زمان مقرر، معادل نرخ سود سپرده را به طلبکار بپردازد.

۴

دلایل توجیهی: با توجه به اینکه قانون اصل ۴۴ از میانه دهه ۸۰ اجرا شده است و از این گذر، ورود بخش خصوصی به برخی از فعالیت ها علی الخصوص بخش انرژی محیا شده است و از آنجا که نظام فنی و اجرایی کشور با این شرایط هماهنگی و همراستایی لازم را پیدا نکرده است، لذا ضروریست به منظور متناسب سازی نظام فنی اجرایی با شرایط کشور و ورود بخش خصوصی به عرصه فعالیت های اقتصادی، در برنامه هفتم توسعه به شرح زیر حکمرانی احداث تاسیسات انرژی اصلاح گردد:

پیشنهاد الحاقی:

در راستای اصلاح نظام حکمرانی بر فعالیت های احداث تاسیسات انرژی و زنجیره تامین این بخش و با هدف ارتقا شفافیت، بهبود ضمانت اجرایی مسولیت های طرفین قراردادهای، و تسهیم منصفانه مخاطرات ناشی از قراردادهای بین شرکت های بخش خصوصی و دولتی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران و اخذ نظرات تشکل های صنفی، مهندسی و حرفه ای، نسبت به تدوین پیش نویس نظام جامع فنی و اجرایی کشور با تاکید بر تفکیک بخش مقررات گذاری از بخش نظارتی، اصلاح مقررات حاکم بر مناقصات، قراردادهای و تعدیل ها اقدام نماید. این آیین نامه با تصویب هیئت وزیران برای تمامی دستگاه های اجرایی، شرکت های دولتی و شرکت های تابعه و واسطه تولید، انتقال و توزیع انرژی کشور لازم الاجرا می باشد.

۵

در این راستا شورایی متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه، معاون نظام فنی و اجرایی و یک نفر نماینده منتخب تشکل های صنفی، مهندسی و حرفه ای با معرفی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران، جهت نظارت بر ارکان نظام فنی و اجرایی کشور در سازمان برنامه و بودجه تشکیل می گردد و احکام این شورا، برای ارکان نظام فنی و اجرایی لازم الاجرا بوده و تخطی از آن به عنوان تخلفات اداری ثبت و رسیدگی می شود.

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: در شرایط فعلی اولویت تامین برق کشور بخش خانگی است و صنعت در آخرین اولویت قرار دارد. از سویی انتقال وظیفه تامین برق کل مشترکین کشور از وزارت نیرو به صنایع یا نیروگاه های غیر دولتی تبعات جبران ناپذیری دارد. طبق قانون سازمان برق کشور وظیفه تامین برق بر عهده وزارت نیرو است و بر همین اساس شبکه برق کشور به صورت انحصاری در اختیار این وزارت خانه است. وادار کردن صنایع به ساخت نیروگاه منجر به افزایش هزینه تمام شده برق و افزایش هزینه های سرمایه گذاری می گردد ضمن آنکه در ارتباط با تامین سوخت، با توجه به اولویت تامین برق بخش خانگی، تضمینی برای تامین گاز این نیروگاه ها وجود نخواهد داشت.

پیشنهاد الحاقی:

دولت مکلف است از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه نسبت به افزایش توان تولید برق تا ۴۰ هزار مگاوات از طریق سرمایه گذاری مؤسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منابع داخلی شرکت های تابعه یا به صورت روشهای متداول سرمایه گذاری از جمله ساخت، بهره برداری و تصرف (BOO) و ساخت، بهره برداری و انتقال (BOT) اقدام نماید. خرید برق نیروگاهها بر اساس دستورالعملی که به پیشنهاد مشترک نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق و وزارت نیرو، به تأیید شورای اقتصاد می رسد، خواهد بود.

تبصره: در صورت عدم تأسیس نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق، اختیار مشارکت در تهیه و تأیید دستورالعمل مذکور به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کشور تفویض می شود.

۶

دلایل توجیهی: با توجه به آنکه شرکت های اکتشاف و تولید سرمایه گذار و توسعه دهنده میادین بوده و در سالهای گذشته نیز حجم بالای مطالبات معوقی از شرکت ملی نفت ایران دارند (حدود ۷ میلیارد دلار)، که همین مساله مسبب کاهش توانمندی در سرمایه گذاری در توسعه میادین شده و عرضه گاز و نفت کشور شده است، لازم است فراتر از محل درآمد شرکت ملی نفت (با توجه به عدم توان بازپرداخت مطالبات به این میزان)، از مسیرهای دیگر بازپرداخت مطالبات پیگیری تا امکان سرمایه گذاری مجدد در میادین را ممکن می سازد. لازم به ذکر است با توجه به مدل اقتصادی توسعه این میادین (بعد از تامین آورده یک سوم میدان، می توان از محل تولید میدان باقیمانده آن را توسعه داد) از این محل می توان ظرفیت تولید نفت را به میزان یک میلیون بشکه نفت در روز (و یا معادل گازی آن) افزایش داد.

پیشنهاد الحاقی:

وزارت نفت از طریق شرکت های تابعه موظف است به منظور مدیریت بدهی ها و حفظ توان مالی شرکت های بالادستی دولتی و غیر دولتی جهت سرمایه گذاری در توسعه و تولید میادین اولویت دار نفت و گاز کشور، در طی سه سال از طریق تهاتر از محل واگذاری دارایی های مولد، گواهی سپرده کالایی، محموله نفت و فرآورده های نفتی و گازی به قیمت توافقی، منطقی و متناسب با شرایط بازاریابی و ریسک های مرتبط، کلیه مطالبات قطعی را بازپرداخت نماید.

۷

دلایل توجیهی: با توجه به لزوم تسریع در میادین بخصوص میادین مشترک و همچنین جذابیت های قراردادهای کشورهای همسایه، لازم است هم تنوعی در مدل های قراردادی ایجاد شود و هم آنکه از مدل های شناخته شده بین المللی استفاده شود تا تسریع در توسعه صورت گرفته (با عنایت به پیش بینی جایگزینی انرژی های غیر فسیلی و از دست رفتن ارزش ذاتی هیدروکربورها بویژه نفت) و همچنین اعتماد شرکت ها در عقد قراردادهای متعارف جلب گردد. همچنین بر اساس ماده ۳ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت استفاده از قراردادهای

۸

حکم پیشنهادی

ردیف

مشارکتی و همچنین صدور پروانه های بهره برداری مجاز می باشد که این ظرفیت قانونی می تواند به شدت سرعت توسعه در بالادستی را حل نموده و چالش ناترازی انرژی را مرتفع سازد.

پیشنهاد الحاقی:

وزارت نفت مکلف است در راستای افزایش حداکثری تولید نفت خام و گاز طبیعی در میادین مشترک به منظور بهره برداری حداکثری از این منابع در رقابت با کشورهای همسایه دارای منابع مشترک و در جهت افزایش ضریب باز یافت در میادین مستقل به منظور تسریع در برداشت از منابع با توجه به کاهش روزافزون ارزش منابع هیدروکربوری، هم چنین حفظ و ارتقای سهمیه ایران در تولید اوپک و تشویق و حمایت از جذب و حمایت از سرمایه های داخلی و خارجی در فعالیتهای بالادستی نفت و گاز با استفاده از روشهای زیر اقدام نماید:

۱- بهبود شرایط قراردادهای رایج و یا استفاده از الگوهای جدید قراردادی از جمله مشارکت در تولید و حق الامتیاز، با حفظ مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و انتقال مالکیت نفت و گاز تولیدی.

۲- صدور پروانه بهره برداری برای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید برای اشخاص حقوقی صاحب صلاحیت دولتی و غیر دولتی پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرحها در شورای اقتصاد و درج در قوانین بودجه سنواتی.

دلایل توجیهی: از آنجا که در قراردادهای بالادستی هزینه های مستقیم و غیر مستقیم (شامل مالیات و ...) عینا توسط شرکت ملی نفت پرداخت می شود، عملا پرداخت مالیات توسط دولت می باشد. لذا با عنایت به این مساله که پرداخت مالیات توسط پیمانکار می تواند جریان نقدی را به شدت تحت تاثیر قرار دهد و همچنین از آنجا که اغلب پروژه بالادستی در مناطق محروم در حال انجام است، پیشنهاد می گردد مالیات بر ارزش افزوده صفر و مالیات برآمد نیز مشابه مناطق کمتر توسعه یافته محاسبه گردد. این مساله می تواند سرعت توسعه و بهره مندی کل کشور از تولید نفت و بویژه گاز را افزایش دهد.

پیشنهاد الحاقی:

به منظور تقویت اقتصاد توسعه میادین نفت و گاز و ترغیب سرمایه گذاری بخش غیردولتی و دولتی در این زمینه و تسریع و تسهیل اجرای طرحها (پروژهها) و از آنجا که بازپرداخت میزان مالیات پس از بهره برداری طرح از سوی وزارت نفت انجام می پذیرد:

الف - سرمایه گذاری بخش غیردولتی و دولتی در توسعه و تولید میادین نفت و گاز مانند سرمایه گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته تلقی شده و مشمول کلیه قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته خواهد بود.

ب- مالیات بر ارزش افزوده مربوط به قراردادهای توسعه میادین نفت و گاز با نرخ صفر محاسبه خواهد شد.

دلایل توجیهی: در حال حاضر یکی از سیاستهای کشور بهره برداری از امکانات بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در حوزههای مختلف است و از طرف دیگر ناترازی در حوزه فرآوردههای نفتی نیز کشور را در وضعیت ناپایدار قرار داده است و برای برطرف کردن این مشکل پیشنهاد زیر ارائه می شود.

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۴۲) لایحه دولت:

بنا بر الزام افزایش ظرفیت فرآوری نفت خام و میعانات گازی و به منظور افزایش تولید فرآورده‌های نفتی و تأمین سوخت نیروگاه‌های کشور با استفاده از ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک (مینی‌ریفاینری‌ها) وزارت نفت مکلف است در قالب قراردادهای مشخص موضوع مربوط به تأمین و تخصیص خوراک مورد نیاز را از داخل برای مدت پنج سال فراهم کند و زمینه زیرساختی و حقوقی مورد نیاز آنها را ایجاد کند.

تبصره: در صورت آمادگی اینگونه واحدها وزارت نفت مکلف است با همکاری دستگاه‌های دیگر زمینه واردات خوراک مورد نیاز واحدهای مورد نظر را از طریق خود این پالایشگاهها ایجاد کند.

دلایل توجیهی: در حال حاضر یکی از سیاستهای کشور بهره‌برداری از امکانات بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف است و از طرف دیگر ناترازی در حوزه فرآورده‌های نفتی نیز کشور را در وضعیت ناپایدار قرار داده است و برای برطرف کردن این مشکل پیشنهاد زیر ارائه می‌شود.

پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۴۴) لایحه دولت:

با توجه به الزام افزایش ظرفیت فرآوری نفت خام و میعانات گازی، دولت مکلف است بخش خصوصی تولیدکننده فرآورده‌های نفتی (پالایشگاه‌های کوچک با ظرفیت پنج هزار الی ده هزار بشکه در روز) جهت همکاری و تخصیص خوراک تا سقف نیم میلیون بشکه در روز و همکاری جهت افزایش کیفیت محصولات این واحدها همکاری نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این برنامه توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، وزارت نفت، وزارت صمت و سازمان ملی استاندارد تدوین و اجرایی گردد.

۱۱

الحاقی به فصل ۱۰- طرح‌های کلان پیشران و زنجیره ارزش

دلایل توجیهی: دولت طی اسناد بودجه سنواتی معافیت مالیاتی صادرات مواد خام و نیمه خام را لغو کرده است. این اقدام دولت طبعاً منابع درآمدی ایجاد خواهد کرد، در راستای تخصیص این منابع برای توسعه زنجیره ارزش صنایع و ممانعت از صرف این منابع برای هزینه‌های جاری دولت، ضروریست از واریز این منابع به بودجه اجتناب شود و این منابع به شرح پیشنهاد ارائه شده در بند (الف) به صندوق حمایت از تکمیل زنجیره ارزش صنایع واریز و صرف توسعه زنجیره ارزش صنایع گردد.

از سوی دیگر، باید در نظر داشت که واقعیت بورس کالایی در جهان انعکاس واقعیت بازار از طریق کشف قیمت و مقادیر تعدادی به صورت لحظه‌ای است. به عبارت دیگر، در صورت عرضه پایین و تقاضای بالا، قیمت‌ها دچار نوسان می‌شوند تا جاییکه در تعادل جدید، جانمایی کند. اما ماهیت بورس کالایی در معاملات نقدی یا فیزیکی است که بورس کالایی ایران علی‌رغم اعمال محدودیت‌های حداکثری کم و بیش این نقش را ایفا می‌کند ولی مأموریت اصلی بورس‌ها در جهان این نیست بلکه بور محل تلاقی تقاضا و عرضه‌های انتظاری و یا پیش‌نگرانه هستند که در قالب قراردادهایی مانند قیوچر، آپشن و... شکل می‌گیرند و طبیعتاً بسته به شرایط بخشی از این قرارداد منجر به تحویل می‌شوند و بخشی هم قبل از تحویل تسویه می‌شوند، در راستای بهره‌گیری از سیگنال‌های متغیرهای اقتصادی همانند قیمت و

۱

حکم پیشنهادی

ردیف

مقادیر کالا برایت تنظیم سیاست‌های متعادل کننده بازار پیشنهاد در بورس کالا قراردادهای آتی و آپشن برای کالاهای اساسی که نقش کلیدی در زنجیره تأمین کشور دارند، به شرح بند (ب) راه اندازی شود:

شایسته ذکر است که اگرچه شورای عالی بورس عالی ترین رکت سیاستگذاری بازار سرمایه است و نماینده اتاق ایران هم به عنوان یکی از اعضای آن محسوب می شود. اما به دلیل حضور شرکت‌های خصولتی مثل فولاد مبارکه ذوب آهن، فولاد خوزستان و بانک ها در هیات مدیره بورس کالای ایران در رابطه با واسطه بورس کالا با شورای عالی بورس، جایگاه و نقش بخش خصوصی در سیاستگذاری بورس کالا تقریباً صفر است. در حالی که اصلی ترین ذی نفعان بورس کالا بخش خصوصی به دلیل نقش آن در تعیین قیمت در پایه و سهمیه هر کدام از شرکت های متقاضی مواد اولیه و یا عرضه کننده می باشند، بر این اساس به شرح بند (ج) پیشنهاد می شود:

پیشنهاد الحاقی:

به منظور توسعه زنجیره ارزش صنایع و عبور از خام فروشی و تنظیم بازار کالاهای مشمول الزام به عرضه در بورس های کالایی از جمله زنجیره فولاد، فلزات اساسی، زنجیره گاز و پتروشیمی، زنجیره نفت و مواد هیدروکربنی و میعانات گازی و محصولات پتروشیمی و پالایشی، در طول برنامه هفتم توسعه:

الف- منابع حاصل از لغو معافیت مالیاتی صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، به صورت خام و نیمه خام و عوارض صادراتی موضوع این بند پس از وصول توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی مستقیماً به "صندوق حمایت از تکمیل زنجیره ارزش صنایع" که به موجب این قانون تشکیل می شود، واریز می گردد. آئین نامه نحوه اداره این صندوق به پیشنهاد وزارت صمت و با مشارکت سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره- صندوق مکلف است منابع را صرفاً برای توسعه و تکمیل زنجیره ارزش صنایع مواد خام و نیمه خام، توسعه و به روزرسانی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید تخصیص دهد.

ب- وزارت امور دارایی و اقتصادی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است، نسبت به راه اندازی قرارداد آتی و آپشن آن دسته از کالاهای اساسی که نقش کلیدی در زنجیره تأمین کشور دارند، مانند انواع ورق فولادی، آلومینیوم، مس، کالاهای اساسی کشاورزی مثل ذرت، جو، محصولات پتروشیمی از جمله انواع PVC و غیره (سالانه حداقل برای ۴ نوع محصول) راه اندازی کند.

تبصره ۱- بورس کالا موظف است امکان نظارت بر معاملات این دسته از کالاها را از طریق ایجاد دسترسی آنلاین برای وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک، سازمان توسعه و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، سازمان بازرسی و بانک مرکزی، فراهم نماید.

تبصره ۲- وزارت اقتصاد موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، با بهره گیری از علائم قیمت‌های کشف شده این کالاها در بازار، میزان عوارض و حقوق ورودی کالاها را در راستای مدیریت بازار، تعیین و به فعالان اقتصادی ابلاغ نماید.

حکم پیشنهادی

ردیف

ج- یک نماینده به انتخاب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، به عنوان نماینده ناظر در هیات مدیره بورس کالا حضور خواهد داشت.

دلایل توجیهی: شرایط تحریمی اقتصاد کشور، بخش ساخت صنعتی را از بهره‌گیری از تکنولوژی و روش‌های پیشرفته در جهان و اتصال به دانش روز جهانی و تجهیزات مدرن برای تأمین کیفی و کمی تولید، محروم کرده است. در واقع، فناوری اصلی در طول زنجیره ارزش صنایع کشور، اغلب منطبق با نسل‌های قدیمی فناوری‌های تولید بوده و به دلیل تحریم‌ها و برخی دلایل دیگر، امکان بروز رسانی فناورانه و یادگیری فناورانه (فناوری به‌روز) برای صنایع کشور وجود ندارد. همچنین، به‌واسطه شرایط تحریمی اقتصاد کشور، به‌روزرسانی فناوری برای صنایع تولیدی قبلی نیز سخت و پرهزینه شده است و عدم به‌روزرسانی فناوری‌های فعلی، مشکلات عدیده‌ای را برای تولید واحدهای صنعتی ایجاد کرده است. از سوی دیگر، تحریم‌های فناورانه، بر شکاف بین نسل‌های جدید فناوری در جهان و نسل‌های فعلی کشور افزوده است. به‌عبارت‌دیگر، با سرعت بیش‌ازپیش توسعه فناوری در جهان، نسل‌های جدید فناوری در بازده‌های کوتاه‌تری به‌روز می‌شوند و با توجه به عدم دسترسی به فناوری‌های روز، فرصت کشور برای همپایی با جهان و توسعه معادن و صنایع معدنی کشور بیش‌ازپیش از دست رفته است. در راستای حمایت صنایع از بروز رسانی ماشین‌الات و تجهیزات پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

به منظور نوسازی و بروز رسانی فن‌آوری و ماشین‌آلات با عمر ده سال و بیشتر و استقرار صنعت نسل چهارم در خطوط تولید و در راستای کاهش مصرف و شدت انرژی و آلاینده‌گی در بخش صنعت و افزایش بازدهی و ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری تولیدات داخلی، در طی سال‌های برنامه هفتم توسعه اقدامات زیر اجرایی می‌گردد:

الف- واردات ماشین‌آلات دارای معافیت گمرکی بوده و مقدار پایش شده و مقدار پایش شده در بهره‌وری انرژی بر اساس گزارش ممیزان صاحب صلاحیت می‌تواند به مقدار استهلاک سالیانه ثبت شده در دفاتر مالیاتی اضافه گردد.

ب- واحدهایی که در رسته ماشین‌سازی فعالیت می‌کنند به نسبت افزایش سالیانه فروش و نوآوری و استفاده از تکنولوژی و شریک تجاری از خدمات حمایتی صندوق نوآوری ماشین‌سازی بهره‌مند خواهند شد.

ج- واحدهای تولیدی مجازند هزینه واقعی استهلاک (اضافی) آن بخش از دارایی‌های ثابت استهلاک‌پذیر را که برای بازسازی و جایگزینی خطوط تولید یا توسعه و تکمیل خطوط تولید خریداری کرده‌اند را متناسب با افزایش قیمت روز ماشین‌آلات در صورت‌های مالی خود لحاظ کنند.

تبصره- تجدید ارزیابی دارایی‌های فوق معاف از مالیات خواهد بود.

دلایل توجیهی: با عنایت به آنکه یکی از چالش‌های صنعت کشور، وجود صنایع اشباع و یا تکمیل ظرفیت شده است به طوری که رو در برخی از صنایع تعداد زیادی واحد تولیدی به بهره‌برداری رسیده‌اند که بازارهای در دسترس آن‌ها (که عمدتاً بازارهای داخلی است) تکاپوی حجم تولید و میزان فروش مورد نیاز آن‌ها را نمی‌دهد. این روند علاوه بر هدررفت سرمایه کشور، منجر به ایجاد طیف وسیعی از واحدهای نیمه‌تمام و راکد شده که صرفه اقتصادی سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری را از دست داده‌اند. از این رو، به منظور تسهیل فضای کسب و کار صنعتی و تنظیم‌گری شفاف دولت در این حوزه پیشنهاد می‌شود:

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی:

صدور مجوز سرمایه‌گذاری صنعتی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با رعایت سیاست‌های زیر و تولید حداقل ۸۰ درصد محصولات با ارزش افزوده بالاتر خواهد بود:

الف- عدم صدور مجوزهای جدید در زنجیره فولاد تا مرحله شمش خام (به استثنای معادن کوچک) و در پایین دست با هدف تکمیل صنایع بزرگ پایین دست زنجیره فلزی کشور

ب- اولویت صدور مجوزها بر مبنای تکمیل زنجیره ارزش پایین دست صنایع فلزی کشور از جمله ورق، لوله، پروفیل، با هدف تأمین نیاز محصولات صنعتی از قبیل ماشین‌آلات سنگین، کشتی‌سازی، تولید موتورهای سنگین، توربین‌ها، خودروهای برقی و ایستگاه‌های شارژ سریع آنها، سیستم‌های ذخیره‌کننده و نگه‌دارنده انرژی و مگاباتری‌ها، توسعه استفاده از انرژی‌های نوین شامل خورشیدی، بادی

ج- رعایت ملاحظات در نظر گرفته شده در سند آمایش سرزمین

دلایل توجیهی: ارزیابی معادن مختلف و گسترده کشور و میزان ذخایر معدنی آنها نشان می‌دهد کشورمان ایران از کشورهای غنی معدنی بوده و علاوه بر ذخایر بزرگ نفت و گاز، از ثروت بالایی در معادن مختلف فلزی و غیرفلزی برخوردار است. در عین حال نگاهی به جایگاه بخش معدن و فعالیت‌های وابسته معدنی نشان می‌دهد این بخش جایگاهی متناسب با منابعی که در اختیار ایران است در اقتصاد کشور ندارد. این در حالی است که در سایر کشورهای معدنی، بخش معدن نقش نسبتاً قابل توجهی در اقتصاد آن کشورها دارد. فقدان یک نقشه راه جامع در حوزه معدن، در عمل موجب شده هدف‌گذاری‌های برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت کشور و سیاست‌گذاری‌های انجام شده در این برنامه‌ها از اثرگذاری لازم در تحرک بخشی به جایگاه این بخش برخوردار نباشد. براین اساس در برنامه هفتم توسعه پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تشکل‌های تخصصی مربوطه، نقشه راه معدن کشور را با رویکرد " توسعه فعالیت اکتشافی و شناسایی ذخایر معدنی"، " بهبود بهره‌وری عملیات معدنکاری" و " هدایت سرمایه‌گذاری در حوزه معدن به سمت تولید محصولات راهبردی و با ارزش افزوده بالا"، مبتنی بر اصول آمایش سرزمین، برداشت صیانتی از معادن، استفاده از فناوری‌های نوین، تکمیل زنجیره ارزش و با نگاه به توسعه پایدار تا پایان سال اول برنامه تدوین کند و به تصویب هیات وزیران برساند.

دلایل توجیهی: اکتشاف معدن، اولین حلقه زنجیره ارزش فعالیت‌های معدنی بوده که علاوه بر ریسک بالا، حلقه استخراج معدن به شدت تحت تاثیر این حلقه می‌باشد. در کشورمان ایران در تمام عمر فعالیت‌های معدنی تنها حدود ۵ تا ۶ میلیون متر حفاری انجام شده است اما کشورهای استرالیا و چین در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ترتیب ۸ و ۵ میلیون متر حفاری اکتشافی با سرمایه‌گذاری ۱۰,۵ و ۱,۳ میلیارد دلار داشته‌اند، یک راه برای توسعه فعالیت‌های اکتشافی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های سرمایه‌گذاران بخش خصوصی از طریق آزادسازی و واگذاری پهنه‌های معدنی بلوکه شده توسط نهادهای مختلف است. از سوی دیگر، دستگاه‌ها (مانند سازمان حفاظت از محیط زیست، سازمان جنگل‌ها،

ردیف	حکم پیشنهادی
	<p>مراتع و آبخیزداری، نیروهای مسلح، سازمان انرژی اتمی) به دلیل تعارض منافع با رد استعلام پهنه اکتشافی مانع جدی برای اولین مرحله معدنکاری یعنی اکتشاف ایجاد می‌کنند. با توجه به جمیع موارد فوق‌الذکر پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است، به‌منظور توسعه اکتشافات معدنی و زمینه‌سازی برای حضور موثر بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری و کارآفرینی در بخش معدن، واگذاری پهنه‌های معدنی در اختیار شرکت‌های دولتی و خصوصی را تعیین تکلیف کند. تبصره- در موارد اختلاف بین دستگاهی در واگذاری پهنه‌های معدنی، نظر شورای عالی معادن مبنای تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد.</p>
۴	<p>دلایل توجیهی: با عنایت به آنکه بالاترین میزان نگهداشت ارزش در انتهای زنجیره، در وضعیتی است که با مشارکت شهروندان، جداسازی کالای قابل بازیابی، پیش از تبدیل آنها به پسماند صورت گیرد، توسعه خدمات لجستیک معکوس می‌تواند مانع دور ریختن سالانه ۳,۵ میلیارد دلار کالای قابل بازیابی و انتقال آن به صنعت بازیافت و موجب تولید سالانه ۱۰ میلیارد دلار محصولات صنعت بازیافت در حلقه بعدی زنجیره، بهره‌مندی کشور از ۱,۲ میلیون نفر فرصت شغلی پایدار، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای کشور به میزان ۲۲ میلیون تن در سال، ۱۸۳ میلیارد مگاژول صرفه‌جویی انرژی کشور در سال، و خلق هفت‌هزار میلیارد تومان درآمد برای شهرداری‌های کشور گردد. لذا پیشنهاد می‌شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- با حمایت از صنعت لجستیک معکوس، به‌گونه‌ای موجب توسعه نسل دوم و سوم این صنعت گردد که مواد و کالاهای قابل بازیابی اعم از ضایعات، معیوب و مرجوعی جمع‌شده در شبکه لجستیک معکوس کشور، هر سال به میزان ۱۵ درصد افزایش یافته و پسماند قابل بازیابی کشور تا پایان سال آخر اجرای برنامه به میزان ۷۵ درصد کاهش یابد؛ ۲- با استفاده بهینه از سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گردش مواد و کالای قابل بازیابی در کشور را به‌طور دقیق و شفاف رصد کرده و در صورت احراز اصالت منشا، این مواد و کالاها و محصولات حاصل از بازیافت یا بازسازی آنها را مشمول مجوز و مشوق‌های صادراتی کند؛ ۳- آن دسته از صنایع بازیافت که زنجیره تولید خود را از پسماند و مواد قابل بازیابی تا محصولات قابل عرضه در زنجیره ارزش تکمیل نموده‌اند، در زمره صنایع دارای اولویت، پیشران و سبز قرار داده و مشمول حمایت‌های قانونی نماید. ۴- با مانع‌زدایی از مسیر صنایع، تمهیدات لازم را در جهت تعریف و سرمایه‌گذاری بر پروژه‌های مدیریت پسماندهای صنعتی در محل تولید (با اولویت کاهش تولید پسماندهای صنعتی از مسیر ارتقاء فناوری و افزایش بهره‌وری فرآیندهای تولیدی، مدیریت پسماندهای صنعتی در داخل واحدهای صنعتی و مدیریت پسماندهای صنعتی در داخل شهرک‌های صنعتی) اتخاذ نموده به‌نحوی که تا پایان اجرای برنامه انتقال پسماندهای صنعتی به خارج از شهرک‌های صنعتی و میان استان‌ها تا حد امکان به حداقل برسد.

حکم پیشنهادی

ردیف

ساز و کار اجرایی و مشوق‌های موضوع بندهای فوق، اعم از تسهیلات بلاعوض و سود تسهیلات بانکی به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب دولت رسیده و در بودجه‌های سنواتی لحاظ خواهد شد.

تبصره ۱- تا انتهای اجرای برنامه، فعالیت‌های لجستیک معکوس مشمول معافیت‌های موضوع ماده ۵ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی خواهند بود.

تبصره ۲- کسب و کارهای لجستیک معکوس، پردازش، بازیافت، تصفیه و دفع، از شعاع استقرار صنایع از کلانشهرها مستثنی خواهد بود و معیارها، ضوابط و نحوه مکانیابی جهت محل استقرار این واحدها، توسط کارگروه مدیریت پسماند تعیین و به تصویب هیئت دولت می‌رسد.

دلایل توجیهی: در حال حاضر بدلیل ناترازی در بخش انرژی کشور، امکان و دسترسی پایدار به خوراک و یا سوخت برای صنایع انرژی‌بر و پتروشیمی‌ها وجود ندارد و این وضعیت باعث شده است رقابت‌پذیری اینگونه صنایع دچار اشکال شود و در برخی از ایام سال باید به ناچار و با صدور دستورهای تکلیفی و اجباری تن به خاموشی واحدهای تولیدی بدهند. اینگونه واحدها آمادگی دارند با استفاده از منابع خود به منظور تأمین پایدار خوراک به سرمایه‌گذاری در میادین نفت و گاز و حتی جمع‌آوری گازهای همراه نفت اقدام کنند. علاوه بر این در حال حاضر نرخ خوراک پتروشیمی‌های مایع در مقایسه با پتروشیمی‌های گازی به گونه‌ای است که حاشیه سود آنها بسیار پایین است و امکان ادامه فعالیت برای آنها دچار اشکال است و تعطیلی آنها نیز باعث می‌شود چرخه تولید برخی فرآورده‌ها و محصولات پتروشیمی دچار مشکل شود. برای این منظور پیشنهاد زیر ارائه شده است.

پیشنهاد الحاقی:

تبصره ۱- صنایع انرژی‌بر از جمله پتروشیمی، فولاد و... از طریق مشارکت با شرکت‌های غیردولتی اکتشاف و تولید دارای صلاحیت، در اولویت واگذاری میادین گازی توسعه نیافته و همچنین بهره‌برداری از گازهای مشعل (فلر)، قرار دارند. وزارت نفت مکلف است گاز تولیدی این میادین را بر اساس قرارداد و به میزان سهم سرمایه‌گذار، به سرمایه‌گذاران این طرح‌ها تخصیص دهد.

تبصره ۲: به منظور تکمیل زنجیره ارزش و جلوگیری از خام‌فروشی، وزارت نفت مکلف است قیمت خوراک پتروشیمی‌های با خوراک مایع کشور را همانند پتروشیمی‌های با خوراک گاز محاسبه و با رعایت بندهای زیر اعلام کند:

۱- میزان خوراک مصرفی سالیانه این پتروشیمی‌ها بر اساس سهمیه‌های موجود (از طریق سامانه‌ها و نهاد های ذی صلاح) مشخص گردد.

۲- نرخ خوراک مشخص شده نیز همانند قیمت‌گذاری خوراک های گازی مشخص گردد.

۵

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: به منظور تسهیل فضای کسب و کار مجازی و برخط و تنظیم گری شفاف دولت در این حوزه پیشنهاد می شود، زمینه صدور مجوز برای کسب و کارهای فضای مجازی و برخط (سکویی) خصوصاً پلت فرم های به هم رسانی و بازارگاه ها به شرح ذیل برنامه ریزی گردد.

پیشنهاد الحاقی:

کلیه وزارتخانه های راه و شهرسازی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون خدمات کشوری مرتبط با صنوف موضوع تبصره ماده (۲) قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن مکلفند در مواردی که مسئولیت های مصرح قانونی وجود دارد، ضوابط فنی حاکم بر فعالیت کسب و کارهای فضای مجازی و برخط (سکویی) خصوصاً سکوهای به هم رسانی و بازارگاه های مرتبط با حوزه فعالیت خود را ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و با در نظر گرفتن ویژگی های خاص این کسب و کارها و بدون صدور مجوز جدید با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به نهادها و دستگاه های ذی ربط ابلاغ نمایند. اشخاص صنفی فعال در کسب و کارهای فضای مجازی و برخط (سکویی) که پروانه کسب ذیل قانون نظام صنفی کشور را دریافت کرده اند، با رعایت ضوابط فنی ابلاغ شده و تحت نظارت مراجع قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی مجاز به فعالیت می باشند و الزام به اخذ و صدور مجوز فعالیت مازاد بر پروانه کسب توسط دستگاه های اجرایی برای آنها ممنوع است.

۶

دلایل توجیهی: یکی از چالش های صنعت کشور، وجود صنایع اشباع و یا تکمیل ظرفیت شده است به طوری که رو در برخی از صنایع تعداد زیادی واحد تولیدی به بهره برداری رسیده اند که بازارهای در دسترس آن ها (که عمدتاً بازارهای داخلی است) تکاپوی حجم تولید و میزان فروش مورد نیاز آن ها را نمی دهد. این روند علاوه بر هدررفت سرمایه کشور، منجر به ایجاد طیف وسیعی از واحدهای نیمه تمام و راکد شده که صرفه اقتصادی سرمایه گذاری و بهره برداری را از دست داده اند.

پیشنهاد الحاقی:

وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است برنامه جامع ساماندهی صنایع اشباع کشور را به گونه ای تهیه نماید که هر گونه سرمایه گذاری و صدور مجوز جدید در این صنایع بر اساس رعایت شاخص هایی نظیر مزیت های منطقه ای، بهبود سطح فناوری، کاهش آلودگی های زیست محیطی، عدم بهره مندی از یارانه آب، انرژی، تسهیلات و ... صورت پذیرد. تبصره- محدودیت های ایجاد شده برای سرمایه گذاری های جدید نباید به گونه ای باشد که نوعی انحصار را برای واحدهای موجود ایجاد نماید. از این رو لازم است میزان درجات سخت گیری صدور مجوز بسته به درجات انحصار موجود در هر رشته فعالیت انعطاف پذیر باشد.

۷

دلایل توجیهی: یکی از راه کارهایی که برای حل معضل تعدد واحدهای تولیدی و ایجاد صرفه های مقیاس در تولید مطرح می شود، «ادغام و اکتساب» واحدهای صنعتی است که متاسفانه چالش های متعددی عملیاتی، حقوقی و .. باعث شده که این مهم مورد توجه واحدهای

۸

حکم پیشنهادی

ردیف

تولیدکننده قرار نگیرد. با این حال می‌توان فرآیندهای برون سپاری که به نوعی مدلی مقدماتی تر و سهل الوصول تر از ادغام و اکتساب است را مورد توجه قرار داد. امروزه تنوع محصولات و تخصصی شدن سلسه فعالیت‌های در برگیرنده زنجیره ارزش صنعتی، سبب شده تا مقوله برون سپاری بسیار پررنگ تر از گذشته شود و تقریباً نمی‌توان بنگاه موفق جهانی را یافت که از این روش بهره نجویید. یکی از مصادیق بارز برون سپاری «تولید بدون کارخانه» است.

پیشنهاد الحاقی:

در راستای تسهیل فرآیند «تولید بدون کارخانه»، وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت اقتصاد و امور دارایی موظف است آیین نامه جامع تولید بدون کارخانه در کشور را با رعایت ملاحظات ذیل تصویب نماید:

- لزوم شکل دهی به یک پایگاه داده به منظور شناسایی کارخانه های دارای ظرفیت خالی (سفارش گیرنده) و وصل کردن سرمایه گذاران مشتاق به تولید بدون کارخانه (سفارش دهنده) به کارخانه سفارش گیرنده و تسهیل ارتباطات مدنظر
- لزوم به رسمیت شناختن طرفین سفارش دهنده و سفارش گیرنده فرآیند تولید بدون کارخانه در قوانین و مقررات
- تعریف سازوکار حل مشکلات حقوقی
- تعریف سازوکار اخذ استاندارد و تاییدیه های مورد نیاز
- تعیین سازوکار اخذ مشوق ها، حمایت ها و تسهیلات
- تدوین الگوهای تولید بدون کارخانه ویژه صنایع منتخب
- شکل گیری کسب و کارهای مکمل جهت کمک به انعقاد معامله در چارچوب آیین نامه تدوینی

الحاقی به فصل ۱۱- توسعه مسکن

دلایل توجیهی: موضوع تولید و توسعه مسکن نیازمند تعریف طرح های هدفمند و اجرایی کوتاه مدت، میان مدت، بلندمدت و در قالب مطالعات آمایش سرزمین بوده و در این شرایط می‌تواند ضمن رفع نیاز مردم به مسکن متغیرهای اصلی در اقتصاد کلان را متاثر نکند و موجبات انجام تکالیف حاکمیتی منبعث از اصول قانون اساسی را فراهم نماید. در این راستا برای ممانعت از اجرای طرح های موازی و کمتر کارشناسی شده در حوزه مسکن، پیشنهاد می‌شود تمامی برنامه ریزها براساس طرح جامع مسکن و به شرح زیر انجام شود:

پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۴۹) لایحه دولت:

در اجرای مفاد بند دوازدهم اصل سوم و اصل سی و یکم و بند یک اصل چهل و سوم قانون اساسی و مفاد بند (۹) سیاست‌های کلی برنامه هفتم^۱ به شرح ذیل اقدام می‌شود:

الف) جهت تامین و توسعه مسکن دولت موظف است حد اکثر تا نیمه اول سال اجرای برنامه هفتم نسبت به بازنگری و **تدقیق طرح جامع مسکن** کشور براساس آخرین داده های آماری مستند و اسناد آمایش سرزمین اقدام نموده و طرح جامع مسکن را به تایید شورای عالی مسکن موضوع ماده ۲ قانون جهش تولید مسکن مصوب شهریور ماه سال ۱۴۰۱ برساند.

۱. ۹- اجرای چند طرح عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده‌نگری

حکم پیشنهادی

ردیف

ب) در طول برنامه هفتم، هر گونه اقدام و یا برنامه ریزی در حوزه توسعه مسکن در سراسر کشور اعم از احداث مسکن حمایتی، مسکن شهری، مسکن روستایی، باز آفرینی شهری (بهرسازی و نوسازی بافت فرسوده و ناکارآمد شهری و...) فقط در چارچوب اهداف کیفی و کمی مندرج و شاخص های تعیین شده **در طرح جامع مسکن** مجاز بوده و تامین منابع مالی و زمین از جانب دولت به طرح هایی که در قالب طرح جامع مسکن پیش بینی نگردیده تحت هر عنوان و سرفصل ممنوع می باشد. کلیه طرح ها و پروژه های در دست اجرا تحت مدیریت وزارت راه و شهرسازی (مانند طرح جهش تولید مسکن، طرح های باز آفرینی شهری) باید تا پایان سال اول اجرای برنامه هفتم در قالب طرح جامع مسکن کشور موضوع بند (الف) این ماده ساماندهی و هدایت و راهبری و عنداللزوم تعدیل گردند.

دلایل توجیهی: در کشورهای توسعه یافته جهت افزایش ظرفیت منابع مالی مورد نیاز و اعطای تسهیلات توسط بانکها از ابزارهای مختلف در بازار سرمایه از جمله انتشار اوراق رهنی مسکن و مشابه آن که در بازارهای سرمایه منتشر می شوند استفاده می شود. این اوراق که در سال های گذشته نیز در بازار سرمایه منتشر شده پشتوانه آن وثایق رهنی است و از امنیت بالایی برخوردار بوده و می تواند بعنوان یک ابزار کارآمد در برنامه هفتم توسعه به شرح ذیل مورد استفاده قرار گیرد:

پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۵۴) لایحه دولت:

به منظور تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای تأمین و توسعه مسکن، وزارت راه و شهرسازی مجاز به انجام اقدامات زیر است:

- ۱- ترویج و توسعه و تسهیل در استفاده از ساز و کار انتشار اوراق رهنی مسکن
 - ۲- فراهم نمودن زمینه و حمایت از تشکیل صندوق های سرمایه گذاری در املاک و مستغلات (REIT) با مشارکت نظام بانکی، سازمان اوراق بورس بهادار، و بخش خصوصی با اولویت انبوه سازان مسکن
 - ۳- حمایت و هدایت و تسهیل گری در جهت تشکیل صندوق سرمایه گذاری زمین و ساختمان
 - ۴- حمایت و ترویج تشکیل راه اندازی شرکت های واسپاری (لیزینگ) مسکن
 - ۵- توسعه و ترویج و حمایت از انعقاد قراردادهای سلف استاندارد مسکن با انبوه سازان
 - ۶- هدایت و تسهیل گری و حمایت از انتشار گواهی های سپرده خاص جهت تجهیز منابع مالی برای انبوه سازان مسکن در چارچوب دستور العمل انتشار اوراق گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری
- تبصره ۱- وزارت راه و شهرسازی با همکاری سازمان بورس اوراق بهادار و بانک مرکزی موظف است به نحوی برنامه ریزی نماید که در طول سالهای اجرای برنامه هفتم حد اقل ۱۵ درصد از منابع مالی مورد نیاز توسعه مسکن از طریق ابزارهای نوین مالی و از طریق بازار سرمایه تامین گردد.
- تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این بند حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و سازمان بورس و اوراق بهادار تهران و همکاری بانک مرکزی به تصویب هیات وزیران برسد.

ردیف	حکم پیشنهادی
	<p>تبصره ۳- هرگونه وضع قوانین مالیاتی در حوزه توسعه مسکن فقط از طریق اصلاح قانون مالیات های مستقیم و با رعایت مفاد بند (ب) ماده ۹۱ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و مفاد ماده ۲ قانون بهبود محیط کسب و کار صورت پذیرفته و وضع قوانین مالیاتی در حوزه مسکن به صورت مستقل مجاز نمی باشد.</p> <p>تبصره ۴- معادل ۵۰ درصد اعتبار مورد نیاز جهت احداث و ایجاد تاسیسات زیر بنایی و خدمات روبنایی در اراضی محل احداث واحد های مسکونی به صورت انبوه سازی از طریق مشارکت و تهاتر با سازندگان و انبوه سازان (از محل اراضی با کاربری تجاری و یا اراضی خارج از محل اجرای طرح) تامین میگردد.</p>
۳	<p>دلایل توجیهی: به منظور بهبود کیفیت، کاهش هزینه های ساخت و ساز مسکن و افزایش سرعت ساخت ساوز، طرح صنعتی سازی مسکن، می تواند تحولی جدی در صنعت ساخت و ساز در کشور به وجود آورد، در این راستا پیشنهاد می شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی: الحاق به ماده (۵۵) لایحه</p> <p>الف- وزارت راه و شهرسازی و وزارت صنعت معدن تجارت با همکاری سازمان استاندارد و اتاق ایران موظفند حد اکثر تا پایان سال اول اجرای برنامه هفتم طرح جامع تولید صنعتی مسکن را تهیه و به تایید هیات وزیران برساند.</p> <p>ب- وزارت راه و شهرسازی موظف است در قالب طرح جامع تولید صنعتی مسکن تا پایان برنامه، حداقل پانزده درصد (۱۵٪) از برنامه های تأمین مسکن را با استفاده از فناوری های نوین و صنعتی سازی (پیش ساخته و مجموعه ای (مدولار)) با اولویت در احداث شهرک های مسکونی، انبوه سازی و توسعه شهرهای جدید عملیاتی نماید.</p>
۴	<p>دلایل توجیهی: یکی از راهبردهای رشد و توسعه اقتصادی که در سه دهه اخیر جایگاه ویژه ای در بین کشورهای مختلف یافته است، تدوین راهبردهای توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی و هماهنگ سازی بخشهای مختلف با آن برای تسریع و توسعه صادرات در این حوزه می باشد... ارزش افزوده نهفته در حوزه خدمات، ضرورت حمایت از تولیدکنندگان داخلی و توجه ویژه به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی را اجتناب ناپذیر کرده است. طی سالهای اخیر، زمینه سازی قانونی لازم برای توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور انجام گرفته است، به طوری که علیرغم وجود شرائط تحریم ها حجم صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور طی سالهای اخیر با رشد نسبتاً مناسبی مواجه بوده است. لیکن به نظر میرسد علاوه بر پرداخت جوایز و مشوقهای صادراتی در این بخش، تسهیل در صدور ضمانت ها، گسترش روابط و خدمات بانکی مورد نیاز این بخش از تجارت، پوشش ریسک سرمایه گذاری و صادرات خدمات از سوی صندوق ضمانت صادرات ایران و انجام حمایت های مالی، سیاسی، اطلاع رسانی، بیمه ای، بانکی و موارد دیگر، نقش مهمی در دستیابی به ضرورت دارد.</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>به منظور گسترش صادرات خدمات فنی، مهندسی کشور اقدامات زیر از سوی دولت انجام می شود:</p> <p>الف- تفویض اختیارات حاصله از مفاد اصل ۱۲۷ قانون اساسی با تصویب هیات وزیران به شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی در طول اجرای برنامه هفتم توسعه جهت اثر بخشی و کاهش مدت فرایند تصمیم گیری و ابلاغ مصوبات توسط این شورا</p>

حکم پیشنهادی

ردیف

ب- شناسایی کشورهای هدف صادرات حوزه خدمات فنی، مهندسی و پیمانکاری و مبادله موافقتنامه توسعه همکاری‌های اقتصادی کلان توسط شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی کشور با مکاری اتاق ایران

ج- برقراری خطوط اعتباری سالانه به منظور تأمین مالی بین‌المللی پروژه‌های شرکت‌های ایرانی توسط بانک مرکزی تا سقف ۵ میلیارد دلار

د- صدور بیمه نامه توسط صندوق ضمانت صادرات تا سقف ۱ میلیارد دلار در سال برای صادرکنندگان به کشورهای هدف صادراتی به نام صادرکننده خدمات مهندسی و پیمانکاری

ه) صندوق ضمانت صادرات ایران موظف است با هدف توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی و امکان حضور موثر و رقابت با سایر مناقصه‌گران، رأساً یا از طریق عاملیت بانک توسعه صادرات ایران نسبت به صدور ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز جهت شرکت در مناقصات بین‌المللی با حداقل وثیقه (فقط در قبال اخذ تضمین از مدیران واحد حقوقی فعال در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی) و حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ درخواست اقدام نماید

و- ارائه خدمات کنسولی ویژه به شرکت‌های مذکور توسط وزارت امور خارجه

ز- اجرای دقیق و موثر مفاد ماده ۱۲ قانون حد اکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در سازمان‌های کشور و تقویت آنها در امر صادرات موضوع معافیت کارگران اعزامی در قالب قرارداد‌های صدور خدمات فنی به خارج از کشور از هر گونه عوارض و مالیات

ح- فراهم نمودن زمینه حضور شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات و ماشین‌آلات و ارائه دهنده خدمات فنی و مهندسی در نمایشگاه‌های بین‌المللی و بازرهای جهانی

الحاقی به فصل ۱۲ - گذر (ترانزیت) و اقتصاد دریامحور

دلایل توجیهی: عدم وجود نهاد فرابخش و سیاستگذار لجستیک، موجب افزایش هزینه‌های حمل و نقل و لجستیک شده است. به نحوی که قیمت تمام شده حمل و نقل و بازرگانی در حال حاضر حدود ۱۹ درصد و یا بیشتر، برآورد می‌شود در حالی که با ایجاد نهاد فرابخش و سیاستگذار لجستیک، قیمت تمام شده حمل و نقل به ۱۲ درصد کاهش پیدا خواهد کرد، در این راستا در برنامه هفتم پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

به منظور کاهش هزینه‌های تمام شده کالاها و بهبود جهانی شاخص عملکرد لجستیک کشور، دولت موظف است جایگاه و ساختار نهاد فرابخش و سیاستگذار لجستیک را طی سال نخست برنامه ایجاد نماید.

ردیف	حکم پیشنهادی
۲	<p>دلایل توجیهی: به منظور اجرایی شدن ماده ۱۳ قانون سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت ملزم است که فعالیت های تصدی گری از جمله در بخش حمل و نقل را به بخش خصوصی واگذار نماید، چراکه در اجرای این اقدامات بخش خصوصی از بهره وری و کارآمدی بالاتری برخوردار است، اما تاکنون در راستای اجرایی شدن این قانون در بخش حمل و نقل پیشنهاد می شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>در راستای اجرایی شدن ماده ۱۳ قانون سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت موظف است تا پایان سال دوم برنامه، با توجه به ظرفیت قانون دسترسی آزاد به شبکه ریلی، امور حاکمیتی و سیاستگذاری حمل و نقل ریلی را جداسازی، و امور تصدی گری شامل مدیریت و بهره برداری از شبکه ریلی که در چارچوب «نظام تنظیم مقررات ریلی» به تصویب هیأت وزیران می رسد به شرکت های خصوصی فعال در حوزه ریلی واگذار نماید.</p>
۳	<p>دلایل توجیهی: به منظور کاهش مصرف سوخت در حوزه حمل و نقل همگانی و با توجه به محدودیت هایی که اتحادیه اروپا از سال ۲۰۲۵ در ورود خودرو با کامیون های سوخت فسیلی ایجاد خواهد کرد، پیشنهاد می شود در برنامه هفتم توسعه:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>دولت مکلف است امکان نوسازی انواع ناوگان و بکارگیری فناوری های نوین و توسعه ظرفیت انواع ناوگان حمل و نقل جاده ای (خودروهای برقی و هوشمند، و همچنین زیرساخت ها و امور پشتیبانی آنها)، کشنده و ناوگان ریلی، ناوگان هوایی و نیز کانتینرهای یخچالی و نهایتا خارج ساختن ناوگان فرسوده را از طریق صدور مجوز واردات با عمر حداکثر سه سال، فراهم نماید، به ترتیبی که عمر انواع ناوگان تا پایان برنامه به ۱۰ سال برسد.</p>
۴	<p>دلایل توجیهی: در راستای نقش آفرینی کشور در دریای کاسپین، نیاز است که این منطقه مجهز به ناوگان تجاری از جمله کشتی های رو-رو شود که امکان حمل کامین های باری را دارد، در این راستا پیشنهاد می شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>با هدف ایجاد مسیر بازرگانی جایگزین با کشورهای سی.آی.اس، و نیز اروپا، دولت موظف است نسبت به تامین و راه اندازی دستکم ده فروند کشتی رو-رو برای تردد در دریای کاسپین تا سال دوم برنامه اقدام نماید.</p>
الحاقی به فصل ۱۷- میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	
۱	<p>دلایل توجیهی: به منظور دستیابی به اهداف توسعه پایدار در حوزه گردشگری و افزایش سهم آن در تولید ناخالص داخلی، لازم است برنامه هفتم توسعه، متناسب با مسائل و چالش های صنعت گردشگری و با راهکارهایی در مسیر توسعه این صنعت تدیون شود. در این راستا پیشنهاد می شود به منظور یکپارچه سازی سیاست های گردشگری با کلیه نهادها و سازمان های مرتبط در برنامه هفتم توسعه اقدامات زیر اجرایی شود:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>به منظور یکپارچه سازی سیاست های وزارت گردشگری با کلیه نهادها و سازمان های مرتبط با انواع گردشگری:</p>

حکم پیشنهادی

ردیف

الف- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مکلف است، پنجره واحد خدمات گردشگری را با تاکید بر مشارکت بخش خصوصی و واگذاری همه فعالیت‌های تصدی‌گری به بخش خصوصی، حداکثر تا پایان سال اول برنامه ایجاد نماید.

ب- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت امور خارجه و اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، "شورای راهبری گردشگری سلامت" در سطح معاونین وزیر را با تمرکز بر کشورهای همسایه را ظرف سه ماه تشکیل دهد. مسئولیت گردشگری سلامت بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

الحاقی به فصل ۲۱- سیاست خارجی

دلایل توجیهی: ایران کشوری است که سیاست خارجی آن به صورت افراطی به توسعه اقتصادی آن پیوند خورده است. حلقه این پیوند تحریم‌های شومی است که علیه اقتصاد کشور در دهه‌های اخیر به ویژه از سوی ایالات متحده اعمال شده است. بی شک این تحریم‌ها ظالمانه، غیر انسانی و ضد بشری است اما در جهان زنجیره‌های ارزش، به عنوان یک عامل بسیار تاثیرگذار بر روند‌های توسعه اقتصادی کشور تلقی می‌شود. در راستای بهره‌گیری از منافع تعاملات بین‌المللی و جابجایی در زنجیره ارزش بین‌المللی، پیگیری سیاست خارجی نوین به شرح ذیل پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

- وزارت امور خارجه موظف است در چارچوب اسناد بالادستی نسبت به اجرای موارد ذیل در طول برنامه اقدام نماید:
- ۱- تحریم‌های زدایی از اقتصاد و ارتقای آزادی عمل بین‌المللی اقتصادی کشور را به عنوان مهمترین اولویت سیاست خارجی از دو مسیر مذاکرات برای احیای توافق هسته‌ای و گسترش روابط با کشورهای همسایه در راستای خنثی‌سازی تحریم‌ها در دستور کار قرار دهد و سالانه گزارشی از اقدامات انجام شده در این راستا ارائه نماید
 - ۲- سیاست خارجی متوازن را به عنوان اولویت کلیدی پیگیری نماید و از این مسیر ضمن حفظ استقلال راهبردی کشور، مانع از تصویرسازی آن در رقابت‌های ژئوپلیتیکی و ایدئولوژیک فزاینده به عنوان بازیگری در جبهه شرق یا غرب گردد.
 - ۳- مذاکرات الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی را با همکاری وزارت بازرگانی احیا نماید و دستور کار مذاکرات جدیدی برای الحاق به این نهاد تدوین نماید.
 - ۴- در شش ماه نخست اجرای برنامه، نقشه راه مشارکت ایران در "زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای" با محوریت اتصال هدفمند به زنجیره ارزش شورای همکاری خلیج فارس را تدوین نماید و با همکاری نهادی ذیربط و مذاکره با اعضای این شورا در سال‌های اجرای برنامه آن را محقق سازد. در این راستا امکان‌سنجی انعقاد موافقتنامه تجارت آزاد با این شورا ضرورت دارد.
 - ۵- در راستای پایبندی به استقلال اقتصادی کشور و توازن در سیاست خارجی، پیشبرد توانمند دیپلماسی اقتصادی با قدرت‌های نوظهور و اتحادیه اروپا به عنوان بزرگترین بلوک تجاری جهان را در راستای کاهش وابستگی کشور به قدرت‌های نوظهور و کاهش معضلات دسترسی ایران به زنجیره‌های ارزش آسیایی و اروپایی در دستور کار قرار دهد.

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>۶- از آنجا که در دوره اجرایی شدن برنامه هفتم تاثیرات تغییرات اقلیمی بر روند توسعه ایران و محیط همسایگی رو به افزایش خواهد بود، وزارت خارجه موظف است دیپلماسی چندجانبه منطقه ای در راستای افزایش نقش آفرینی ایران در مقابله با این تغییرات و کاهش معضلات و تعارضات ناشی از آنها را به عنوان اولویتی کلیدی پیگیری نماید.</p> <p>۷. وزارت امور خارجه موظف است در پیشبرد دیپلماسی اقتصادی با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به عنوان نماینده بخش خصوصی به صورت منظم رایزنی نماید و پیش از نهایی شدن موافقتنامه های تجارت آزاد و ترجیحی نظرات این نهاد را اخذ نماید.</p>	
<p>دلایل توجیهی: برنامه هفتم توسعه در شرایطی در حال تهیه است که وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور ملتهب و نامطلوب است. کلان روندهای بین المللی در عرصه اقتصاد و تجارت بین الملل، بلوک بندی سیاسی و توسعه فن آوری در حال تغییرات شگرفی است و اگر کشور بخواهد به مسیر گذشته خود ادامه دهد، امید چندانی به سرعت گرفتن توسعه و پیشرفت اقتصاد ایران نسبت به کشورهای منطقه و جهان وجود ندارد. از سوی دیگر، زیرساخت های مبادله در عرصه بین الملل شامل زیرساخت های مالی، بیمه و حمل و نقل عمدتاً متأثر از کشورهای غربی و سیاست های آن عمل می کند، با توجه به جمیع موارد مورد اشاره تعامل سازنده با جهان و بروز رسانی سیستم بانکی یک الزام اساسی برای ترغیب سرمایه گذاران خارجی به سرمایه گذاری در کشور است.</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی، به منظور کنترل ریسک سیستمی نظام بانکی، برنامه زمان بندی اعمال نظام مدیریت ریسک را بر اساس استانداردهای بال، ظرف سال اول برنامه، اعلام و اجرا کند؛ به گونه ای که به تدریج ظرف پنج سال، استانداردهای بال ۳ و IFRS، مبنای اعمال نظام مدیریت ریسک باشد. در همین چارچوب، بانک مرکزی موظف است ذخایر احتیاطی بانک ها را پایش و در مقاطع سالانه برای اطلاع عموم گزارش نماید.</p>	۲

ردیف	حکم پیشنهادی
۳	<p>دلایل توجیهی: تحقق بخشی به رشد اقتصادی پایدار و درون‌زا، تنها با رفع تحریم‌ها و اختلاف‌ها با کشورهای منطقه و قدرت‌های جهانی حاصل نمی‌شود، اما صادقانه باید پذیرفت که بدون رفع این مشکلات، ظرفیت رشد اقتصادی محدود بوده و ثبات اقتصادی نخواهیم داشت و هرچند وقت یک‌بار اقتصاد کشور با نوسانات شدید مواجه خواهد شد. از زاویه‌ای دیگر، بازخوانی تجربه نقض برجام و بازگشت دور جدیدی از تحریم‌ها از سال ۱۳۹۷ تاکنون علاوه بر آنکه نشان می‌دهد تحریم‌های تحمیلی به کشور هدفمندتر از گذشته شده و تضعیف توان تاب‌آوری اقتصاد کشور را نشانه گرفته است، گویای این واقعیت است که عملکرد اقتصاد کشور به‌طور مستقیم و غیرمستقیم از تحریم‌ها تأثیر پذیرفته و اقتصاد کشور به‌واسطه شرایط تحریمی انواع شوک‌های قیمتی و ارزی و نابسامانی در بازارها را تجربه کرده است. از این‌رو، تنش‌زدایی در عرصه بین‌الملل و توسعه روابط بین‌المللی، شاه‌کلید بازگشت آرامش و ثبات به بازارها و فضای کلان اقتصاد کشور است. همچنین، باید در نظر داشت که افزایش همکاری‌های بین‌المللی و سرمایه‌گذاری مشترک با رعایت استانداردهای بین‌المللی و در سایه تنش‌زدایی از روابط بین‌المللی امکان‌پذیر است؛ چراکه زیرساخت‌های مبادله در عرصه بین‌الملل شامل زیرساخت‌های مالی، بیمه و حمل‌ونقل عمدتاً متأثر از کشورهای غربی و سیاست‌های آنها عمل می‌کند و نمی‌توان بدون رفع موانع و محدودیت‌های تحریم‌ها نقش درخور توجهی در زنجیره ارزش جهانی ایفا کرد.</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی به منظور کاهش هزینه و ریسک ارتباطات بین‌المللی نظام بانکی، قوانین و مقررات لازم را به منظور انطباق قواعد مربوط به فعالیت‌های مالی و پولی در ایران با استانداردهای مربوط به پولشویی و تأمین مالی تروریسم، ظرف دو سال اول برنامه روزآمد کند؛ به‌طوری‌که تعهدات ایران به گروه ویژه اقدام مالی (FATF) به انجام رسیده و ایران به‌عنوان عضو همکار این نهاد شناخته شود.</p>
الحاقی به فصل ۲۴ – تحول قضایی و حقوقی	
۱	<p>دلایل توجیهی: یکی از عوامل تسهیل‌کننده محیط کسب و کار در هر جامعه‌ای وجود دستگاه قضا و نهادهای کارا و سالم در این رابطه است. با وجود اقدامات بسیار اساسی در کشور، اما از یک سو، مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی در محاکم قضائی به دلیل تخصصی نبودن دادگاه‌ها با صرف هزینه و زمان زیادی مورد بررسی و تعیین تکلیف قرار می‌گیرد و از سوی دیگر، برخورد محاکم قضائی با صاحبان بنگاه‌ها که سربازان جبهه اقتصادی هستند، درخور شان و منزلت آنها نیست، از این‌رو، نیاز است در برنامه هفتم توسعه، دادگاه‌های اقتصادی و تجاری برای رسیدگی به جرایم مربوط به این بخش تشکیل شوند و آیین دادرسی خاص این دادگاه تدوین شود.</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>قوه قضائیه با همکاری دولت و اتاق ایران به‌منظور تسریع در حل‌وفصل مشکلات فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران، تا انتهای قانون برنامه هفتم توسعه، نسبت به تشکیل دادگاه‌های تجاری (علاوه بر تهران در ده استان) و تصویب آیین دادرسی تجاری خاص این دادگاه‌ها اقدام نمایند.</p>
۲	<p>دلایل توجیهی: زمینه‌سازی برای جهش آفرینی در تولید، درگرو بهبود محیط کسب‌وکار و بسترسازی برای ورود سهل سرمایه‌گذاران و کارآفرینان به عرصه فعالیت‌های مولد اقتصادی است. این در حالی است که پیچیدگی قوانین و مقررات و تعدد دستگاه‌های تصمیم‌گیری در</p>

ردیف	حکم پیشنهادی
	<p>این خصوص، با ایجاد موانع متعدد و غیرشفاف کردن فرآیندهای اداری، ورود فعالان بخش خصوصی به بخش رسمی اقتصاد را پر هزینه و انگیزه برای سرمایه‌گذاری در فعالیتهای تولیدی را کاهش داده است. با عنایت به آنکه بهبود محیط کسب‌وکار از طریق راه‌اندازی پنجره واحد صدور مجوز کسب‌وکار یکی از الزامات جهش بخشی به تولید کشور محسوب می‌شود. انتظار می‌رود از این‌گذر و در سایه همراهی و همکاری دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مرتبط، فرآیندهای مربوط به اخذ انواع استعلام و صدور مجوز تسهیل گردد و حیات اقتصادی کشور در مسیری قرار گیرد که کارآفرینان و سرمایه‌گذاران با حداقل هزینه و در کمترین زمان به نقش آفرینی در عرصه فعالیتهای اقتصادی بپردازند.</p> <p style="text-align: right;">پیشنهاد الحاقی:</p> <p>قوه قضائیه موظف است با هدف حذف موانع حقوقی محیط کسب‌وکار در فرایند ثبت شرکت، نسبت به انجام امور زیر اقدام کند:</p> <p>الف. تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، نسبت به تفکیک امور تصدی و حاکمیتی مربوط به ثبت شرکت‌ها و واگذاری امور تصدی به اتاق‌های بازرگانی و اتاق تعاون اقدام کند.</p> <p>ب. تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه، نسبت به از بین بردن موانع شروع کسب‌وکار از طریق ثبت شرکت از جمله کاهش مجوزهای لازم برای فعالیت شرکت‌ها و کاهش میانگین زمانی ثبت شرکت توسط متقاضیان به ۷۲ ساعت، اقدام کند.</p>
بسته حمایت از توسعه صادرات و تجارت	
۱	<p>دلایل توجیهی: صادرات در ذات خود یک فعالیت اقتصادی است، به این معنا که فعالان اقتصادی بخش خصوصی با توجه به میزان سوددهی و ریسک موجود، نسبت به سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیتهای صادراتی تصمیم‌گیری می‌کنند. در شرایطی که با انواع تحریمهای ظالمانه مواجه هستیم و محدودیتهایی در فروش نفت و انتقال ارز حاصل از آن به داخل داریم، صادرات غیرنفتی یکی از راههای تامین ارز برای کشور است. مداخلات مکرر و بدون برنامه در نرخ ارز و قیمتگذاری ارز ناشی از صادرات بخش خصوصی انگیزه و سوددهی بنگاه‌های صادراتی را کاهش داده و گاهاً صادرکنندگان خوشنام کشور را از میدان به در کرده است. توجه به این نکته هم حائز اهمیت است که سهم بخش خصوصی در مقایسه با دولت در بازار ارز چندان نیست و دولت باید تمرکز خود را بر روی ارز حاصل از صادرات شرکتهای دولتی زیر مجموعه خود متمرکز نماید. در غیر اینصورت ممکن است خروج سرمایه از سوی بخش خصوصی را شاهد باشیم.</p> <p style="text-align: right;">پیشنهاد الحاقی:</p> <p>هرگونه قیمت‌گذاری ارز حاصل از صادرات بنگاه‌های خصوصی در طول برنامه ممنوع است. بانک مرکزی با مشارکت دستگاه ذی‌ربط و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران موظف است سازوکار لازم را برای عرضه ارز بنگاه‌های فوق به قیمت روز به متقاضیان مجاز در کشور، فراهم کند.</p>
۲	<p>دلایل توجیهی: جهش‌های غیرقابل پیش‌بینی نرخ ارز در سالهای اخیر، ضربات جبران‌ناپذیری را به بدنه اقتصاد کشور و فعالان بخش خصوصی زده است. در این راستا انتظار می‌رود که سیاستگذار محدوده مشخصی را برای تغییرات نرخ ارز در نظر بگیرد که برای فعال اقتصادی قابل پیش‌بینی باشد. بدین منظور جهت ممانعت از افزایش دفعتی در نرخ ارز و تعدیل نرخ ارز با تورم کشور و ارتقاء رقابت‌پذیری در تولید، حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها، پیشنهاد می‌شود:</p>

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی:

در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر فعال‌سازی منابع مالی و همچنین اصلاح و تقویت نظام مالی کشور، ترویج مصرف کالاهای داخلی، ارتقاء رقابت‌پذیری در تولید، حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاهای، افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور و مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز، نظام ارزی کشور «شناور مدیریت شده» است. برای حفظ رقابت‌پذیری در تجارت خارجی با لحاظ تورم داخلی و جهانی و جلوگیری از جهش‌های ارزی، نرخ حقیقی ارز در انتهای برنامه باید برابر با مقدار متوسط خود در سال ۱۴۰۱ باشد. نرخ حقیقی ارز در طول دوره نباید بیش از ۱۵٪ مقدار متوسط ۱۴۰۱ کاهش پیدا کند. بانک مرکزی، مسئول گزارش فصلی نرخ حقیقی ارز از سال ۱۴۰۰ تا انتهای برنامه توسعه هفتم است.

دلایل توجیهی: اتاق بازرگانی همواره حامی دولت برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به فرایند اقتصاد کشور به ویژه برای تامین نهاده‌های تولید است که شرط لازم برای ادامه فعالیت‌های تولیدی است و به هیچ وجه از متخلفانی که ارز را با اراده خود به چرخه تولید کشور بازنگردانده اند حمایت نمی‌کند. در عین حال بازگشت ارز حاصل از صادرات فرایند پیچیده‌ای است و برای همه کالاهای صادراتی یکسان نیست. به‌عنوان مثال:

- صادرات فروش اساساً اعتباری است به آن معنا که پس از فروش فروش صادراتی در خارج از کشور، امکان بازگشت ارز به چرخه اقتصاد کشور وجود دارد.
- درباره برخی کشورها مانند عراق و افغانستان بخشی از صادرات به طور سنتی با ریال انجام می‌شده است. درباره این دو کشور بخشی از صادرات هم به صورت اعتباری (نسیه) انجام می‌شود و هر وقت کالا در آن کشور فروش رفت پول به حساب صادر کننده واریز می‌شود.
- صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، به دلیل آنکه بازه زمانی اجرای قراردادهای خدمات فنی و مهندسی، اغلب ۳ تا ۴ ساله است و بازگشت ارز نیز متناوب صورت نمی‌گیرد، لذا در زمان محدود به یک سال امکان بازگشت ارز به چرخه اقتصاد کشور در این صنعت وجود ندارد. ضمن آنکه بخش مهمی از ارز در خارج از کشور و برای اجرای پروژه‌ها مصرف می‌شود.
- اگرچه هر ساله کارخانه‌هایی مانند ذوب‌آهن اصفهان، فولاد مبارکه اصفهان و فولاد خوزستان صادرات دارند، اما فولاد مبارکه ارز را صرف واردات نهاده‌هایی مانند گرافیت می‌کند، درحالی‌که فولاد خوزستان بازگشت ارز مستقیم دارد. لذا حتی در یک صنعت نیز شرایط بازگشت ارز یکسان نیست.
- در دو سال اخیر به دلیل دستورالعمل‌های متعدد که گاهی عطف به ماسبق شدند، صادرکنندگان بزرگ و رسمی کشور با انگیزه عدم درگیر شدن با مقررات سیال و متعدد بانک مرکزی، اقدام به کاهش صادرات کردند و صادرکنندگان غیر رسمی که بعضاً به صورت قاچاق اقدام به صادرات فله‌ای منابع ارزشمند کشور کردند، جایگزین آنها شدند که عملاً بازگشت ارزی هم به کشور بدین ترتیب صورت نگرفت. با توجه به جمیع موارد فوق الذکر، لازم است در لایحه برنامه هفتم توسعه، نسبت به فرآیند بازگشت ارز برخی از کالاها تعیین تکلیف شود و یک قاعده کلی برای بازگشت ارز دیده نشود.

حکم پیشنهادی

ردیف

پیشنهاد الحاقی:

اولویت اول: در طول دوره برنامه، هرگونه پیمان سپاری ارزی درباره صادرات محصولات و خدمات تولیدی بخش خصوصی، ممنوع است. بانک مرکزی موظف است سازوکارهای لازم را برای تضمین ورود ارزهای کلیه صادرکنندگان به چرخه اقتصادی کشور، متناسب با سیاست ارزی و سیاست تجاری کشور، طراحی و اجرا کند.

اولویت دوم: در طول دوره برنامه، پیمان سپاری ارزی درباره صادرات محصولات کشاورزی، فرش و صنایع دستی، خدمات فنی و مهندسی و صادرات محصولات دانش بنیان ممنوع است. بانک مرکزی موظف است سازوکارهای لازم را برای تضمین ورود ارزهای کلیه صادرکنندگان به چرخه اقتصادی کشور، متناسب با سیاست ارزی و سیاست تجاری کشور، طراحی و اجرا کند.

دلایل توجیهی: متأسفانه در کشورمان به دلیل فراوانی منابع طبیعی از قبیل نفت و گاز و مشتقات آن، فلزات اساسی و ... ، توجه به تنوع محصولات صادراتی، حرکت از خام فروشی به سوی کالاهای با ارزش افزوده بالاتر کمتر مورد توجه قرار گرفته است. یکی از دلایل عدم شکل گیری زنجیره ارزش در کشور و خام فروشی، عدم ثبات قوانین و مقررات، وضع ممنوعیتهای یا محدودیتهای صادراتی و اختلال در فرایند تصمیم گیری فعالان اقتصادی است. به منظور تقویت قدرت رقابت پذیری ملی و توسعه صادرات محصولات کشاورزی و صنعتی، به جای محصولات خام و با ارزش افزوده پایین، پیشنهاد می شود در طول سالهای برنامه هفتم توسعه:

پیشنهاد الحاقی:

با هدف جهش صادرات غیرنفتی با رشد سالیانه ۲۰ درصد و تغییر تدریجی ترکیب صادرات کشور از صادرات مواد خام یا کالاهای با ارزش افزوده اندک به صادرات با ارزش افزوده بالا، وضع هرگونه محدودیت بر صادرات محصولات صنعتی و کشاورزی به دلیل کنترل قیمت های داخلی، تنظیم بازار و غیره در طول برنامه هفتم توسعه ممنوع است. برنامه اصلاح تدریجی قیمت نهاده های مورد استفاده در تولید محصولات صادراتی (انرژی، آب و غیره) در چارچوب اولویتهای تعیین شده در سند راهبرد توسعه صنعتی، ظرف شش ماه توسط دولت اعلام خواهد شد.

تبصره- تصمیم گیری درباره تعیین ارقام استراتژیک و صادرات آنها، به موجب آیین نامه ای خواهد بود که حسب مورد توسط وزارتخانه های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو و با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران شش ماه پس از تصویب این قانون تدوین می گردد.

دلایل توجیهی:

یکی از راهبردهای رشد و توسعه اقتصادی که در سه دهه اخیر جایگاه ویژه ای در بین کشورهای مختلف یافته است، تدوین راهبردهای توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی و هماهنگ سازی بخشهای مختلف با آن برای تسریع و توسعه صادرات در این حوزه می باشد. ارزش افزوده نهفته در حوزه خدمات، ضرورت حمایت از تولیدکنندگان داخلی و توجه ویژه به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی را اجتناب ناپذیر کرده است. طی سالهای اخیر، زمینه سازی قانونی لازم برای توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور انجام گرفته است، به طوری که علیرغم وجود شرایط تحریم ها حجم صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور طی سالهای اخیر با رشد نسبتاً مناسبی مواجه بوده است. لیکن به نظر میرسد علاوه بر پرداخت جوایز و مشوقهای صادراتی در این بخش، تسهیل در صدور ضمانت ها، گسترش روابط و خدمات بانکی مورد نیاز این بخش از تجارت، پوشش ریسک سرمایه گذاری و

صادرات خدمات از سوی صندوق ضمانت صادرات ایران و انجام حمایت‌های مالی، سیاسی، اطلاع رسانی، بیمه‌ای، بانکی و موارد دیگر، نقش مهمی در دستیابی به ضرورت دارد.

پیشنهاد الحاقی:

به منظور گسترش صادرات خدمات فنی، مهندسی کشور اقدامات زیر از سوی دولت انجام می‌شود:

الف- تفویض اختیارات حاصله از مفاد اصل ۱۲۷ قانون اساسی با تصویب هیات وزیران به شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی در طول اجرای برنامه هفتم توسعه جهت اثر بخشی و کاهش مدت فرایند تصمیم‌گیری و ابلاغ مصوبات توسط این شورا
ب- شناسایی کشورهای هدف صادرات حوزه خدمات فنی، مهندسی و پیمانکاری و مبادله موافقتنامه توسعه همکاری‌های اقتصادی کلان توسط شورای عالی توسعه صادرات غیر فنی کشور با مکاری اتاق ایران
ج- برقراری خطوط اعتباری سالانه به منظور تأمین مالی بین‌المللی پروژه‌های شرکت‌های ایرانی توسط بانک مرکزی تا سقف ۵ میلیارد دلار

د- صدور بیمه نامه توسط صندوق ضمانت صادرات تا سقف ۱ میلیارد دلار در سال برای صادرکنندگان به کشورهای هدف صادراتی به نام صادرکننده خدمات مهندسی و پیمانکاری

ه) صندوق ضمانت صادرات ایران موظف است با هدف توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی و امکان حضور موثر و رقابت با سایر مناقصه‌گران، رأساً یا از طریق عاملیت بانک توسعه صادرات ایران نسبت به صدور ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز جهت شرکت در مناقصات بین‌المللی با حداقل وثیقه (فقط در قبال اخذ تضمین از مدیران واحد حقوقی فعال در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی) و حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ درخواست اقدام نماید

و- ارائه خدمات کنسولی ویژه به شرکت‌های مذکور توسط وزارت امور خارجه

ز- اجرای دقیق و موثر مفاد ماده ۱۲ قانون حد اکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در سازمان‌های کشور و تقویت آنها در امر صادرات موضوع معافیت کارگران اعزامی در قالب قرارداد‌های صدور خدمات فنی به خارج از کشور از هر گونه عوارض و مالیات

ح- فراهم نمودن زمینه حضور شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات و ماشین‌آلات و ارائه دهنده خدمات فنی و مهندسی در نمایشگاه‌های بین‌المللی و بازارهای جهانی

حکم پیشنهادی

ردیف

دلایل توجیهی: رهایی از خام فروشی نیازمند توسعه صادرات غیرنفتی به ویژه صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاست که این مهم نیازمند به کار بستن تمهیداتی است. لذا به منظور توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات، تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی کشور در بازارهای بین‌المللی، پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد الحاقی:

الف) دولت مکلف است به منظور توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات، تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی کشور در بازارهای بین‌المللی، سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران را سالیانه ۱۰ درصد از محل منابع صندوق توسعه ملی، فروش اموال مازاد دولت و انتشار اوراق با تعهد بازپرداخت توسط دولت افزایش دهد و از محل منابع حاصله برای تأمین مابه‌التفاوت نرخ‌های اعتباری و گسترش پوشش بیمه‌ای در کشورهای هدف برای صادرات کالا و خدمات، به‌ویژه صادرات خدمات فنی و مهندسی اقدام نماید.

۶

دلایل توجیهی: به‌منظور تسهیل در دستیابی به بازارهای هدف شرکای تجاری، بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و دانش فعالان اقتصادی بخش خصوصی، حرکت در مسیر تخصص‌گرایی در شناسایی بازارهای تجاری، همواره افزایش تعداد رایزنان بازرگانی، مطالبه فعالان اقتصادی بوده است.

پیشنهاد الحاقی:

وزارت امور خارجه مکلف است ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون، رایزنان بازرگانی را برای ۲۰ شریک اصلی هدف صادراتی، از بین سه‌نفری که توسط اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران معرفی می‌شوند، بر اساس آیین‌نامه‌ای که با مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب قانون برنامه هفتم تدوین می‌شود، تعیین و در کشور هدف مستقر نماید.

۷

تبصره ۱- اتاق ایران مکلف است هر شش ماه یک‌بار به‌صورت ادواری و بر اساس شاخص‌های علمی و مشخص، نظر فعالان اقتصادی (صادرکنندگان و واردکنندگان) را درباره عملکرد رایزنان بازرگانی ایران جمع‌آوری کرده و به **شورای عالی توسعه صادرات** کشور جهت ارزیابی عملکرد رایزن بازرگانی و یا تصمیم جهت هر گونه اقدام اصلاحی مورد نیاز منعکس کند.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حسب درخواست اتاق بازرگانی ایران و با تأیید وزارت امور خارجه و سایر مراجع قانونی ذی ربط از بین افراد حائز صلاحیت و معرفی شده توسط اتاق بازرگانی ایران، حد اکثر ظرف مدت سه ماه پس از وصول درخواست اتاق نسبت به تعیین و استقرار رایزن بازرگانی افتخاری در کشورهای فاقد رایزن بازرگانی، و فاقد تفاهم‌نامه همکاری با دولت ایران اقدام نماید. کلیه هزینه‌های تعیین و استقرار و فعالیت رایزن‌های بازرگانی که از این طریق انتخاب می‌گردند به عهده اتاق بازرگانی ایران می‌باشد.

حکم پیشنهادی	ردیف
<p>دلایل توجیهی: در شرایطی که با انواع تحریم‌های ظالمانه مواجه هستیم و محدودیتهایی در فروش نفت و انتقال ارز حاصل از آن به داخل داریم، صادرات غیرنفتی یکی از راههای تامین ارز برای کشور است. براین اساس ضروریست که از صادرات حمایت شود، در این راستا پیشنهاد می‌شود در برنامه هفتم توسعه:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>معادل ۱۰ درصد درآمد حاصل از عوارض و حقوق گمرکی به‌عنوان جوایز صادراتی و پوشش ریسک صادرکنندگان تخصیص می‌یابد. تبصره- کلیه تشویق‌ها و امتیازاتی که برای صادرات کالا وجود دارد به صادرات خدمات نیز تسری می‌یابد.</p>	۸
<p>دلایل توجیهی: در راستای انسجام در تصمیم‌گیری، جلوگیری از موازی کاری و تصمیم‌گیری با الزام اجرایی بالا در حوزه صادرات، پیشنهاد می‌شد در برنامه هفتم توسعه:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>به منظور ساماندهی، هماهنگی و انسجام سیاستی، و عدم ایجاد نهادهای موازی، دولت مکلف است نسبت به تغییر نام شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی به «شورای عالی توسعه تجارت» با ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، که با ادغام «کمیته ماده یک» ذیل شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی تشکیل می‌شود، اقدام کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف مدت سه ماه شرح وظایف و ترکیب اعضاء شورای جدید را جهت تصویب در هیأت وزیران ارائه نماید.</p>	۹
<p>دلایل توجیهی: در راستای تسهیل برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی داخلی و خارجی پیشنهاد می‌شود در برنامه هفتم توسعه:</p> <p>پیشنهاد الحاقی:</p> <p>صدور مجوز برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی داخلی و خارجی به اتاق‌های سه‌گانه کشور شامل اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون مرکزی و اتاق اصناف ایران واگذار می‌شود.</p> <p>تبصره- اتاق‌های بازرگانی موظف‌اند که برنامه دوساله برگزاری نمایشگاه‌ها را به اطلاع عموم فعالان اقتصادی برسانند.</p>	۱۰